

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să înapo-
iază.

Spre unitatea culturală.

Din Bucovina ne sosește știrea că „Societatea pentru cultura și literatura poporului român”, în întâia ședință a comitetului după Paști, a hotărât, cu unanimitate de voturi, la propunerea vicepreședintelui ei, dl Sextil Pușcariu, a trimite lui D. Anghel trei sute de lei, însărcinând pe dl T. Stefanelli, membru al Academiei Române, a preda poetului bolnav suma aceasta împreună cu următoarea scrisoare:

Iubite Măiestre,

Precum scrisul tău deșteaptă în fiecare dintre noi, ori unde ar trăi el ca Român, fiori de înălțare sufletească, astfel a simțit orice Român, cu tine, nenorocirea ce te-a lovit. Pentru cultura și literatura românească nu există granițe provinciale. De aceea Societatea noastră, deși se numește „pentru cultura și literatura română din Bucovina”, te socotește ca un reprezentant de frunte al scopurilor ce urmărește și fiind mândră de numele tău, doarește să-ți fie aproape în clipele grele.

Neputând pune la loc casa ce forța majoră a distrus, ar vrea să picure cel puțin un strop de alinare în inima ta mâhnită. Înainte de toate, asigurându-te de sentimentele sale

de iubire și admirațiune, în urmă, rugându-te să primești acest neînsemnat dar de treisute de lei: o lună de odihnă în sânul naturii care acum învie va aduce împospătare sufletului tău înrudit cu florile.

Hristos a înviat!

Un dar modest negreșit.

Dar nu suma trage în cumpănă, ci atențiunea.

Cetitorii noștri știu că unul dintre cei mai mari poeți ai noștri, Dimitrie Anghel, a fost lovit înainte cu câteva săptămâni de o grea nenorocire. Un incendiu i-a distrus tot avutul — puținul avut material și marea avuție intelectuală, toate manuscrisele sale. Din duiosul articol al dlui E. Gârleanu cetitorii „Tribunii” au mai aflat că poetul, în urma acestei lovituri și mai ales în urma încordării intelectuale prea mari din timpul din urmă, se găsește într-un sanatoriu, cu sănătatea zdruncinată și fără mijloace de subsistență.

Precum foarte frumos arată scrisoarea bucovinenilor, ceice au simțit fiorii de înălțare sufletească și de mândrie națională urmărind activitatea acestui mare artist, sânt datorii a-l ajuta acuma, când se găsește în clipe de grea cumpănă. Fără deosebire de graniță politică. Noi cei ce trăim sub stăpânire străină, nu avem numai dreptul de a aștepta ajutorul fraților

noștri neatârnați, ci avem și datoria a întinde lor mâna de ajutor.

Ideia aceasta a sprijinului mutual trebuie să se desvolte tot mai mult, să devină tot mai conștientă la Români de pretutindeni. Acel mare îndrumător al Românilor, Nicolae Bălcescu, a spus într-una din scrierile sale că Români nu sunt un singur popor — numai „prin aceeași limbă, religie, obiceiuri, sentimente și prin trecutul lor”, ci trebuie să fie uniți și „prin nevoia de a se păstra și a se mântui”.

Mai ales aceste din urmă cuvinte nu trebuie uitate. Căci despre legătura de „lege, limbă și datini” vorbește și azi orice discurs naționalist, banalizând adevărul cuprins în cuvintele acestea, dar foarte puțini din noi insistăm asupra celeilalte legături, mai puternice, care izvorăște, din „nevoia de a ne păstra și a ne mântui”, din înțelegerea că fiecare dintre părțile poporului român e menită peirii cât timp nu are sprijinul celeilalte și orice întărire a uneia dintre aceste părți însemnează un câștig pentru toate celelalte. Cele șapte milioane de Români din Regat ar fi o barcă aruncată în vârtejul complicațiilor politice, dacă nu ar avea un razăm puternic în cele șase milioane de Români din statele învecinate, iar pentru aceștia, conștiința că dincolo de munți și de riuri există un stat puternic este, în afară de orice idei iredentiste, însuși izvo-

FOȚA ZIABULUI „TRIBUNA”

Când se coboară noaptea.

— După: E. Z. —

Când se coboară noaptea,

Văd visuri fericite ;

Se scutură flori albe

Din ramuri înflorite.

Se scutură flori albe,

Dulci mirositoare . . .

Și chipul tău e-acolo

Pe fiecare floare !

Roza Covrig.

Primăvară.

De Al. Ciura.

III.

Ciripitul rândunicelor, îl trezi de cu vreme.

Lumina mohorâtă a zorilor se resfrângea în geamul întredeschis. O adiere rece îi mângâia tâmplele, aducându-i, din cine știe ce depărtări miresme îmbalsămate.

Cerca să-și amintească de visurile ce-l munciseră peste noapte. Erau crâmpoie fără nici o legătură, amintiri din viața lui pribeagă. Și îi veni în minte, că visele sboară, dacă privești dimineața la geam.

Încercă să-și înșiruie amintirile din viață.

De copil, se pomenise pe stradă, și crescuse din mila altora. Părinții lui, oameni fără inimă, îl lăpădaseră din clipa, când și-a deschis ochii. Era deci rodul unei dragoste cu păcat. Și a crescut între ghionturi și injurături, ca un copil al nimănui...

Sufletul i-se îndârjise, în urma atâtor lovituri. Intrat ca ucenic într-o prăvălie, după ce trecu peste anii cei mai grei, când trebuie să măture curtea și prăvălia, să legene și să țină în brațe odrasele șefului, începu a prinde și el puțin suflet. Avea o leafă acum, o leafă mică, dar de ajuns pentru a-și acoperi lipsurile modeste și pentru a putea pune în fundul lăzii câte o hârtie de zece, în fiecare lună. Nu se amesteca cu ceilalți tovarăși. Nu-i plăcea chefurile lor sgomotoase, nici ușurința

cu care treceau prin viață, cheltuind în câteva zile agoniseala unei munci de o lună — trăind apoi în lipsuri săptămâni întregi, împrumutând câte un zlot dela prietini, — și începând de-a capo viața de chef, de îndată ce au pus mâna pe creștari. Plecase și el într-o seară cu ei, a încercat să înghită pâlhar după pâlhar, dar s'a pomenit, la o vreme, că lumea se învătea în preajma lui, și simțea cum urechile îi țiuie nebuneste. S'a dus acasă, sprijinit de doi tovarăși și i-s'a făcut rău. N'a mai luat băutură în gură! Și cu cât creștea vraful hârții și al aurului din fundul lăzii, cu atât simțea tot mai mult părerea de rău, că nu e croit și el din stofa cheflie a semenilor săi. Târziu de tot își dete seamă, că lucrul era ușor de explicat. Nu era nici mai bun, nici mai rău ca ceilalți. Dar lipsa gingășiei, ce trebuie să întovărășască desvolțarea oricărui copil, îi învățase sufletul, și așa el nu mai putea lua parte la expansiunea de tinerețe a semenilor săi. Trecutul lui de umilinți își proiecta umbra fatală asupra tinereții lui!... Și oricât ar fi dorit să-și încerce și el aripile, se poticnea la cea dintâi încercare. O greutate ca de plumb îl apăsa atunci și vedea cât e de ridicol și neputincios...

Deschise, pe urmă o prăvălie într-un sat apropiat unde câștigă în câțiva ani o avere întreagă.

Dar nici aci nu avu liniște. Când trecea seara, pe uliți, și vedea copiii stând în brațele mamelor, îl cuprindea un sentiment ciudat un amalgam de dragoste și ură. Dușmănia pe aceste odrasle fericite, cari se împărțeau

rul tăriei de a da lupta desnădăjduită pentru conservarea națională.

Ardelenii au dat Țărilor române în tot cursul veacului trecut acel șir de dascăli, unii străluciți, alții uitați și aproape anonimi, dar toți ducând peste hotare, pe lângă învățatură, sentimentul de iubire de neam, de mândrie națională, nemărginită, fanatică. Astăzi România are dascăli cu mult mai bine pregătiți decât noi. E acum rîndul lor să ne învețe limba românească, pe care ei o știu grăi cu mult mai frumos decât noi și în cele patru sezători ale scriitorilor români, în Bucovina și în Ardeal, vedem un fel de omagiu de recunoștință pentru opera lui Gheorghe Lazar și a urmașilor săi.

Și, repetăm, nu numai strigătul de bucurie trebuie să fie purtat de răsunetul munților noștri în toate direcțiile, să nu răspândim numai cu mulțămire vestile bune ce ne vin dela frații de peste hotare, ci și durerea unuia să devină durerea tuturor și să aflu ecou la toți Români.

Ne bucurăm deci când putem vesti cetitorilor noștri tot mai multe semne cari sunt manifestări spre unitatea noastră culturală. Fapta fraților Bucovineni merită toată lauda și noi nu putem să nu constatăm faptul semnificativ pentru zorile unei vremi mai bune, că în același timp și independent unul de altul, s'a ridicat la „Asociația“ din Sibiu glasul dlui Goga propunând ridicarea unei statui lui Eminescu, iar la „Societatea“ din Cernăuți, dl Sextil Pușcariu propune un ajutor pentru poetul Anghel. Un prinos de recunoștință și într'o parte și în alta, modest, căci ține seama de sărăcia și de nevoile noastre zilnice, dar venind din inimă curată și de aceea foarte prețios.

de mângăierile părinților și, în aceeași vreme, un dor ascuns, un dor ce se înstăpâna tot mai mult asupra lui, îl îndemna cu stăruință, să-și vadă și el de părintii lui, să-i cunoască să-i iubească și să-i ierte... Avea și el trebuință de o vorbă blândă, de o mângăiere. Avea lipsă de a primi un sărut măcar pe fruntea lui încrețită de vremuri, căci nu i-se dase nici unul în viață. Înțelegea acum greșala părinților și o ierta. Știa că aceștia s'au lăpădat de el, ca de un oaspe nepoftit al unei rătăcirii din tinerețe. Avea acum destulă avere să-i ocrotească, să-i primească cu dragoste de fiu. Scotoci prin sertarele vechi, publică anunțuri prin jurnale, spunând că cea mai scumpă dorință a lui, este să-și revadă părinții... Dar n'a răspuns nimeni și ochii lui treceau degeaba peste șirurile mărunte!

Într'o seară se pomeni cu o femeie ca de patruzeci de ani. „Domnule, îi zise ea, eu cunosc pe părinții d-tale. Era o fată de neameș, care s'a îndrăgostit de un țăran. Ea a murit în patul facerii, iar țăranul s'a dus în lume, de frica stăpânului“. Nu-i venea să creadă nimic din ce spunea femeia, dar se agăță și de acest fir de paiu, în luptă cu înecul. A scrutat mai departe în direcția aceasta, fără să poată da de vre-o urmă.

În sfârșit se calmă.

Era copilul nimănui; nu avea nici o legătură cu lumea; nu-l mai privea nimic!

Umbra originii lui, întuneca tot mai mult avântul ce se svârcolea neputincios într'un ungher din ce în ce mai părăginit al sufletului.

Întâlnirea Regelui României cu Monarhul nostru. *Din București se anunță că Regele Carol al României după excursia ce-o face acum pe Dunăre se va duce, la cură, la Gastein, de unde va merge și la Ischl pentru a face o vizită Majestății Sale Monarhului nostru.*

Congresul Ligei Culturale se va ține anul acesta în 21—22 Maiu v. la Craiova.

Comitetul central, în vederea congresului, a hotărât, în linii generale, programul de activitate al congresului, astfel:

La 21, ședințe înainte și după amiază; seara la Teatrul Național un festival artistic cu concursul d-nei Marla Herescu și alți artiști.

La 22 Mai se vor ține ultimele ședințe ale congresului, iar la Teatrul Național seara, dl profesor universitar N. Iorga va ține o conferință.

Membrii Ligei Culturale, secția București, se vor întruni Duminecă 8 Maiu c. ora 5 p. m. la sediul Ligei, strada Lueger Nr. 1, în adunare ordinară pentru a alege pe delegații, cari vor reprezenta secția la congresul Ligei culturale del Craiova.

Urmasul lui Hieronymi. Gazetele din Budapesta aduc știrea că viitorul ministru de comerț va fi contele *Wickenburg Márk*, fostul secretar de stat sub ministerul lui Lang și Széll Kálmán. *Wickenburg* se spune că ar fi și agreatul moștenitorului de tron. Numirea lui va întârzia însă, pentru că guvernul vrea să despartă lucrările publice de comerț, întemeindu-se astfel un nou minister. În acest post se spune că va fi numit, la dorința expresă a regelui, un fost general.

Camera. Azi s'a intrat în discuția bugetului resortului de comerț. Guvernul speră că nici discuția la acest resort n'o să dăinuiească decât câteva zile. A vorbit kossuthistul Hegyi Arpad, după care croatul Laurentiu Radicevici a cerut ca limba de serviciu la toate birourile poștale din Croația să fie cea croată. A mai cerut ca guvernul să nu treacă cu vederea necesitățile specifice din Croația cu ocazia noilor construcții de căi ferate. Croații, probabil își vor primi porțiunea regulamentară și în cadrele acestui budget, rămânând ca să stoarcă guvernului concesiile și avantajii și cu ocazia discuției asupra celorlalte bugete.

Nu l'a iubit nimeni în viață; nici el nu va iubi pe nimeni!

Și vrăful de aur, ce se ridică din ce în ce mai biruitor îi da destulă mângăiere pentru toate clipele de amar, ce îi amăriseră viața.

Se mută la oraș, și trăi și aci retras. Comoara, ce era ascunsă în fundul lăzii ferecate, l'ar fi dat ușor de gol, dacă și-ar fi permis să trăiască mai din belșug.

Se ridică din așternut, simțindu-se mai întinerit, par'că. Înțelegea acum, că comoara îl neliniștea, că nu era destul de bine păzită în camera aceasta proastă. Moartea putea să-l surprinză în orice clipă, și cine se va înstăpâni peste atâta avere?

Trimise servitoarea, cu un pretext, apoi zăvorî ușa și își numără comoara. Puse bancnotele în buzunar, aurii îi vîrî într'un săculeț mai mărișor, apoi se ori la cea dintâi bancă.

Când primi livretul, resuflă mai ușurat. Simțea că scăpase de o mare povară, căci livretul putea fi ascuns neasămănat mai ușor, ca sumedenia de bancnote și aur!

Se abătu la o lăptărie, să ia cafeaua, zimbînd la cugetul că lăsase, ca din întâmplare, lada deschisă... Servitoarea va rămânea înmărmurită, când va vedea pe fundul lăzii treizeci de zloți!

Rîdea înfundat.

Scoase apoi livretul și ceti sub masă, cu un zîmbet demonic, suma depusă: *Coroane două sute mii.*

După trei luni și jumătate...

— *In chestia școalelor pierdute* —

Tocmai trei luni și jumătate i-au trebuit ziarului autorizat al comitetului național pentru a răspunde la câteva articole de ale noastre în chestia celor vr'o 500 de școli pierdute.

După ce înainte cu o săptămână ni-a gratificat cu cele mai delicate epitete („minciuni“, „infamii“ etc.) spunând că nu-i adevărat că am pierdut atâtea școli, de oarece abia s'au pierdut vr'o 7—8, și după ce noi i-am opus statistica neiertătoare din una din cele șapte dieceze, conform căreia singură în această eparhie s'au închis, pentru totdeauna s'au temporal, nu mai puțin de 179 de școli de ale noastre, „Românul“ vine și ne cere socoteală și mai „exactissimă“ despre școlile închise sau pierdute. Noi am da bucuros cele mai exacte date statistice dacă toate consistoriile noastre ar dispune de astfel de statistici indispensabile, dar nu e vina noastră, dacă ele nu țin o evidență a stării școlilor și sub raportul numeric. Sântem noi de vină că despre școlile aparținătoare consistorului din Oradea-mare, nu putem afla nimic exact, decât, ceace ne scriu unii prieteni, cari spun că în Bihor s'ar fi deschis în ultimii ani la o sută de școli comunale și de stat, în comune unde până aci aveam școli confesionale?

În articolele noastre în cari ne-am ocupat de pierderea școlilor, am arătat, pe baza rapoartelor ministerului instrucției publice că am pierdut în 1908 și în 1909 nu mai puțin de 321 de școli și am afirmat că în 1910, care a fost un an și mai plin de urgență de cât cei precedenți, de sigur că s'au mai pierdut încă cel puțin 179. Cu prilejul sinodului din Sibiu s'a adevărit că în arhidieceză s'au închis în ultimii ani tocmai 179 de școli. Câte se vor fi închis în celelalte șese dieceze, nu știm cu siguranță, dar, considerând raportul ministerului pe de o parte, iar pe de altă parte considerând că împrejurările de viață ale școalei noastre sânt în țara întreagă cam la fel, credem că numărul de 321 de școli pentru cele șase dieceze, din nefericire, nu poate fi prea exagerat.

Atâta în ce privește numărul școlilor închise sau pierdute. — Interpretările oțioase ale „Românului“ nu ne privesc. E pe semne chestia de bun simț și de tact să verși potop de fraze injurioase când, nici după trei luni și jumătate de tăcere și de studiu, nu poți spune nici un argument solid.

Dar „Românul“ se răboiește cu noi și pentru că am fi afirmat că vina pierderii acestor 500 de școli e a comitetului. Dacă organul autorizat ar vrea să fie obiectiv, s'ar feri să afirme astfel de lucruri, cari numai în parte sânt adevărate.

Constatând dezastrul național cu pierderea atâtor instituții de cultură am cercat să stabilim și vina acestui

dezastru și am ajuns la concluzia că *vina n'o poartă numai aparența și sărăcia poporului, ci și alți factori*. Ziceam, în adevăr, în numărul 21 al ziarului nostru: „Sântem săraci? Dar asta o știm și știm și aceea, că nu sântem atât de săraci cât privește punga, ci cât privește inima. Pungile, mai ales ale intelectualilor noștri, sânt cu mult mai largi de cât inimile lor”. Nu numai sărăcia ne-a dus în prăpastia în care ne aflăm, ci și slaba purtare de grijă a unor factori chemați să conducă destinele vieții noastre publice. Am numit între aceștia și pe on. comitet național care pare a uita cu desăvârșire că „un neam asuprit nu poate trăi fără cultură și că cultură fără școli primare cu greu se poate închipui”. Am susținut chiar că comitetul „crede că culturii românești îi arde de un singur lucru care e organul de concurență din Arad”, și ne-am pus întrebarea, foarte justificată: „ce nu s'ar fi putut face pentru salvarea școlilor, cari au apus, dacă on. comitet n'ar fi crezut că e mai bine să înfunde cu zeci și cu sute de mii pe samsarii răposatei surate a comitetului, și ce spirit ar fi domnit în școlile cari există azi, dacă în locul organului de concurență dela Arad, comitetul cel scump la țărițe ar fi dat cele câteva zeci de mii, pe cari le cheltuiește pentru a pute zice că „a făcut și el ceva” — pentru crearea unei foi pe seama tuturor învățătorilor noștri a căror cea mai mare parte se adapă astăzi din „Néptanítók lapja” și din alte foi ungurești”.

Acestea le spuneam despre comitet, și aceste le susținem neschimbat și astăzi. Dar ce zice la aceste „Românul” după o lungă chibzuială de trei luni și jumătate?

El face o socoteală conform căreia pentru susținerea celor 500 de școli ni-ar trebui la un milion de coroane pe an — pe care de unde să le iai? Ar fi el de unde să iai dacă nu un milion, cel puțin un sfert de milion, dacă unii stimați membrii ai comitetului n'ar fi de părerea că acești bani e mai bine să se arunce pe o gazetă anostă, care n'aduce nici o cinste deosebită culturii românești. Am fi fost mai bucuroși, în adevăr, dacă în locul „Românului”, comitetul ar fi dat puținele mijloace de cari dispune măcar pentru salvarea câtorva școli — să zicem d. e. pentru a celei din Sisești — precum și pentru o revistă pe seama tuturor celor vr'o trei mii din învățători, cari nu credem să fie mulțumiți numai cu proza aleasă și cu poezia delicată a „Românului”.

Am mai pus vina și pe consistorii, pe sinoade și pe congrese, cari au printre asesorii și printre deputații lor un număr mare de oameni, cari n'au nici o tragere de inimă pentru chestiunile culturale ale neamului, și în lo-

cul cărora, dacă ar fi fost în aceste vremuri grele, oameni entuziaști, ar fi putut salva încă foarte mult. N'am fost și nu sântem de părerea, că s'ar fi putut salva totul — dar afirmăm cu toată tăria, că s'ar fi putut salva prin altfel de oameni foarte mult. Am afirmat, că „nu numai parlamentul din Pesta nu e reprezentant al voinței poporului, ci și sinoadele noastre sânt niște minciuni tot atât pe mari, din acest punct de vedere.”

Dacă trebuie trezită în Român conștiința de cetățean care-și înțelege valoarea votului pentru un deputat în parlamentul din Pesta, trebuie să o trezim și pe aceea de membru al bisericei constituționale. Pentru că binele nostru atîrnă mai mult de funcționarea normală a sinoadelor și a congresului, decât de cuvântările, ori cât de frumoase ar fi ele, ale deputaților noștri dietali”. Și aceste cuvinte le susținem cu toată tăria, și la timpul său, vom intra cu toată puterea de care dispunem, în luptă pentru schimbarea prăpăstiosului nostru sistem de viață sinodală, care e un simulacru.

Acestea le-am spus și pentru acestea ne înjură „Românul” — după o răsgândire matură de trei luni și jumătate!

Ceeace se desface din articolul „Românului” par'că ar vrea să zică: „Poporul e sărac! Băgați-vă mâinile în buzunar și tăceți sau, cel mult, fluturați a pagubă! Cultura unui popor nu e lucru atât de grozav, încât să merite să-ți spargi serios capul cu ea. Noi avem să îngrijim de soarta politică a neamului românesc. Cultură, scriitori, școli — acestea sunt de ordin secundar!...”

Ordinul confidențial.

— Un articol al „Tel. Român”. —

În sfârșit s'a îndurat și organul dlui Goldiș să înregistreze ordinul confidențial al ministrului de interne privitor la purtarea tricolorului. În loc de comentariu însă, așa printre șire își exprimă supărarea față de »o parte a presei române« că a cerut lămurirea situației și declarații categorice din partea ministrului de interne, — poate pentru că aceste comentarii nu cadrează cu discursul mangrist al stăpânului său.

Știrea noastră despre ordinul confidențial o confirmă și »Tel. Român« în numărul ce ne sosește azi, scriind următoarele:

Sântem puși în poziția de a putea confirma și noi existența acestui ordin confidențial. A făcut comunicare despre el însuși ministrul președinte, contele Khuen-Héderváry, în fața Excelenței Sale, Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru Ioan Meșianu, cu ocaziunea ultimei întrevăderi pe care au avut-o în Budapesta, dacă nu ne înșală memoria, în 20 Februarie 1911. Atunci spunea prim-ministrul țării noastre, că a luat măsuri, pe cale confidențială, ca poporul să nu mai fie șicanat din pricina colorilor româ-

nești, întrucât acelea fac parte întregitoare din portul țărănesc.

N'am luat notiță despre acest ordin confidențial al domnului ministru-președinte, ca ministru de interne al țării, tocmai pentru că e ordin confidențial, care nu poate fi supus aprecierii și critice publice, dar mai ales, pentru că voiam să vedem, cum va fi înțeles și cum va fi executat acest ordin binevoitor al guvernului din partea organelor sale subalterne? Și dacă e adevărat aceea ce a scris ziarul arădan »Tribuna«, că s'ar fi întâmplat acum de curind în Câmpești, atunci trebuie să facem constatarea, că nu pretutindenea a fost înțeles ordinul ministrului de interne. De aceea, pedepsirea jandarmilor aflați vinovați pentru cele săvârșite de ei în Câmpești, a urmat sigur pentru aceasta neînțelegere a ordinului, ori pentru ignorarea lui.

Ordinul există deci de mult; și guvernul va ști, de ce a aflat de bine a-l da ca ordin confidențial, nu ca ordin publicat în toată regula în foaia oficioasă, pentru a ne putea provoca la el totdeauna, când ar cere trebuința. Știm, că există ordinul, dar cuprinsul nu i-l cunoaștem. Deci să nu așteptăm dela el mai mult, decât poate că conține.

Firește, nu sântem de acord cu »Telegr. Rom.« în ce privește dreptul criticii și nu admitem că „ordinul confidențial” nu poate fi adus în discuție publică, pentru că ordinul rămâne ordin. Chiar de aceea am stăruit și stăruim și acum să primim declarații categorice în chestia aceasta, pentru că goana după tricolor continuă și acum cu forță neslăbită.

Scrisori din București.

Luna Maiu. — De ce ne aduce aminte. — Sărbătoarea muncii. — Zile de glorie și durere. — Oamenii cu umbră.

București, 2 Maiu,

Ziua de întâi Maiu este considerată ca adevărată sărbătoare populară. E sărbătoarea muncii cinstite, obositoare și rodnică. E sărbătoarea acelora, pentru cari firea a lăsat atâtea greutate și așa de puține clipe de bucurie. Și ei știu să-și sărbeze ziua aceasta, care este a lor — pe când alții au prea multe zile de repaos și nu știu cu ce să-și omoare urțul.

În București, ca și în orașele de provincie ziua de întâi Mai s'a sărbătorit de cătră lumea muncitoare cu multă însuflețire. Grupurile de lucrători, păstrând cea mai perfectă ordine, au eșit afară din oraș, sub cerul liber, bucurându-se aici de mult așteptata clipă de odihnă, petrecând cu cântece și jocuri, uitând de tot ce au îndurat în decurs de un an, negândindu-se la ce vor avea de înfruntat pe ziua de mâine.

De regulă, cu ocazia zilei de întâi Mai, în centrele din apus se petrec turburări serioase, ciocniri între poliție și lucrători, manifestații pe strade. La București n'a fost nimica din toate acestea. A fost sărbătoarea muncii și lucrătorii, albinele harnice, cari adună pentru alții fagurul cel duce, au ținut să nu le turbure nimeni sărbătoarea lor. Nici o manifestație pe strade, nici un strigăt la adresa exploataților de toate categoriile, exploatați, cari în timpul din urmă au devenit atâtea de odioși. N'au avut nici un cuvânt de protestare nici în contra acelora cari s'au folosit de munca lor, nici în contra acelora, cari le-au înșelat buna lor credință. Ci în sfânta sărbătoare a muncii i-au iertat pe toți ca la orice zi mare.

Și tot afară în mijlocul naturii, sub cerul albastru al lunei lui Maiu, au aranjat și Transilvănenii sărbătorirea zilei de trei Maiu. Ca

DAJKOVITS E.

Atelier de fotografii artistice,
— — de primul rang. — —
ORADEA-MARE, Palatul Sas.

Fotografii și portrete, reproducții după fotografii vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Atelierul se află exclusiv numai în Palatul Sas

minunată coincidență, care ar putea să ne îndreptățească a crede că pronia cerească a legat de zilele luminoase ale lui Maiu împlinirea de mult așteptatului vis. Căci în Maiu s'au petrecut cele mai mari evenimente din istoria noastră mai nouă. La trei Maiu am avut adunarea de pe Câmpul Libertății, la zece Maiu întreita sărbătoare a regatului român liber. Cine știe ce surprize ne vor mai purta aceste zile senine pline de soare și de lumină.

Poate, odată tot într'o zi de Maiu, ceice au văzut valul de sânge curgând pe sub dealurile Plevnei vor merge să-și reia în stăpânire ceea ce recunoștința muscălească le-a răpit la unsprezece Maiu. Poate din mii de piepturi se va înălța imnul de slavă către Dumnezeu neamurilor asuprite. Poate din cele patru unghiuri ale pământului acestui neam se va vesti plinirea vremii: O turmă și un păstor.

Căci e prea minunată coincidența asta. În Maiu, când înfloresc toate florile, când e atâta viață și atâta tinerețe în firea întreagă, atunci ni-s'a dat să vedem împlinindu-se atâtea gânduri sfinte ale străbunilor noștri. Într'o zi de Maiu s'a rupt lanțul robiei, într'o zi de Maiu s'a spus lumii că suntem o națiune, care va ști — și a dat dovezi, că știe să-și apere drepturile firești, de cari „nu s'a putut atinge nici hunul, nici gotul“. Într'o zi de Maiu marii patrioți ai României rupând orice legături de vazalitate cu ceice de veacuri au voit umilirea acestei țări, s'au declarat stăpâni pe țara și pe soarta lor.

Nu este aici o coincidență minunată? Un glas tainic par'că ne spune: Luptați cu curaj, luptați cu îndârjire pentru adevăr și pentru dreptate. Luptați fără preget. Precum înfloresc în Maiu firea întreagă, așa va înflori visul vostru, care abia acum încolțește în sufletele multor fii ai acestui neam. Și va da roadă bogată.

Dar unde îmi fuge gândul. Voiam să vorbesc de felul cum se sărbătorește aici ziua de 3 Maiu și cine o sărbătorește. Ca în totdeauna în frunte stă Liga Culturală, la al cărei apel răspund mii de cetățeni ai capitalei. La Ateneu se ține o conferință despre însemnătatea zilei. În ultimii ani a vorbit dl Iorga. Și cuvintele marelui învățat au avut totdeauna darul de a trezi în suflete mândrie, de a trezi dorul de alte vremi, de a trezi dragostea de jertfă pentru a se duce cu succes cea mai frumoasă cea mai înălțătoare luptă: lupta pentru idealul unui neam nobil dar oropsit de soarte. Anul acesta se zice că va vorbi altcineva.

Societățile ardelenesti, în frunte cu „Cercul Românilor de peste Munți“ și „Carpații“ au luat de asemenea măsuri pentru sărbătorirea zilei de 3 Maiu. Un parasas se va oficia pentru cei cari au căzut în memorabilele zile dela 1847—1848. Iar cei mulți, masa cea mare a lucrătorilor ardeleni au organizat tradiționalul lor bal, care atrage mii de vizitatori din toate clasele societății bucureștene.

Și, în timp ce se fac pregătirile pentru aceste serbări cari sunt în același timp un protest în contra dușmanului și în contra nenorocului, care a urmărit veacuri dearândul acest neam, mă gândesc cu durere la multe. O fi firea mea așa. De multe ori nu văd pe om, văd însă foarte bine umbra lui. Și sunt oameni, cari nu există decât prin umbra lor, prin pata de întunec, pe care o duc cu ei în tot locul, pe unde se strecoară, unde caută să ajungă. Mă gândesc la duhul care ar trebui să stăpânească în aceste zile de glorioasă amintire toate sufletele. Mă gândesc la sentimentul de generală înfrățire, care ar trebui să-i stăpânească pe toți. Știu însă că și de data aceasta se vor găsi oameni cu umbră, cari nu vor lăsa neexploatat prilejul de a-și

plasa micile răutăți și, bătându-se în piept ca fariseul din evanghelie, vor încerca să arunce învinuirii neîntemeiate vor căuta să facă în fața lumii, care de multe ori nu-i cunoaște, că ei reprezintă, singuri ei pe adevărații apărători ai idealului nostru.

Văd pe mititelul încurcă lume, care este preocupat de un singur gând: Acela de a atrage asupra lui toate privirile, de a face lumea să creadă că în el se rezumă totul. Aud pe cutare individ declarând cu patos, invocând geniul nemuritor al acestui neam. Văd bine că nu urmărește decât să se lustruiască pe el în umbra marilor nume ale acelor, cari au știut să lucreze în liniște, fără a cere nimica pentru ei, cari au știut să facă binele, precum își face albina mierea ei, nu pentru ei, ci pentru alții, pentru fiii poporului lor. Iar ei au murit în săracie.

Mă gândesc la acești oameni și un sentiment de oroare mă cuprinde. Câtă lipsă de suflet. De ce n'ar fi lăsând cel puțin clipelor acestora seninătatea și lumina pe care suntem datori să o păstrăm cu toții? Astăzi, când sărbătorim pe cei cari au știut să lupte, să tacă și să moară, când în sufletul nostru ră sare luminoasă icoana Craiului pribeag al munților, cari poartă aur în sinul lor, ar trebui să vedem manifestându-se caractere. Cei cari trăiesc numai prin fața lor de întunec să stea la o parte.

Correspondent.

O excursiune școlară¹⁾.

— *Correspondență ocazională.* —

Codlea, 14 Mai n.

Pedagogia pune mult pond pe excursiunile școlare și popoarele mai înaintate în cultură fac dese excursiuni cu elevii diferitelor școli, nu numai prin împrejurimi, ci până și prin mari depărțări. În ziarele noastre încă ni-s'a dat ocaziuni a ceti dări de seamă despre astfel de excursiuni, făcute mai ales cu elevii din școlile medii sau superioare. O însemnătate deosebită însă au excursiunile școlare mai mari pentru elevii școlilor populare dintre cari mulți își petrec viața sub acelaș orizont sub care s'au născut, fără a avea ocaziune de a vedea și alte ținuturi, decât pe acela în care trăesc.

Cheltuiala, împreună cu o astfel de excursiune, este foarte mică în raport cu câștigul moral și intelectual, ce-l dobândesc elevii. Săptămâni, luni, ba chiar și după ani întregi povestesc despre lucrurile văzute, cari s'au imprimat în sufletul lor, ca toate impresiunile puternice din tinerețe, pe cari cu atâta ușurință le povestesc și în etatea cea mai înaintată moșnegii.

Dar pe lângă aceea, că elevii văd atâtea lucruri nouă limpede și în toate amănuntele, pe lângă aceea, că văd în realitate foarte multe lucruri, despre cari au învățat în școală și despre cari numai ideile palidă puteau să aibă, excursiunile mai au încă și alte efecte bune și anume:

Poporul nostru, amestecat cu atâtea popoare streine, a fost imposibil să nu fie influențat de ele și într'un loc dela unii, în alt loc dela alții, a împrumutat expresiuni, obiceiuri, port, etc., ceea ce constituie o dismembrare câtuși de cât periculoasă pentru unitatea noastră națională. Alegându-ne ca țel al excursiunii un ținut mai puțin influențat de streini, elevii vor vedea aievea ce e al nostru, îl vor aprecia, îl vor iubi și-l vor imita.

Pe de alta parte e cunoscută starea noastră de modestie demnă de compătimit în multe părți față de alte popoare conlocuitoare, al

¹⁾ Atragem, în mod deosebit, atențiunea învățătorilor noștri asupra acestei corespondențe. N. Red.

căror trecut darnic e tata prezentului îngâmfat și față de cari poporul nostru trăește încă și azi cu smierenia moștenită din temnița neștiinței și a umilinței de veacuri. Mândria națională, în astfel de împrejurări, trăește ascunsă, sau nici nu mai există în foarte mulți, pe când e știut, că tocmai această mândrie este cel dintâi și cel mai mare paznic contra desnaționalizării.

Vom da un puternic avânt acestei mândrii arătând elevilor noștri faptice astfel de lucruri, cari pot rivaliza sau întrece pe cele ale conlocuitorilor noștri. Mândrindu-se cu ce e al lor nu se vor mai considera mai pe jos decât alți și nici nu vor mai imita lucruri străine cu atâta ușurință, ca mai înainte,

Conduc de aceste idei, am făcut, cu un grup de 22 elevi și eleve din școala de repetițiune, o excursiune dela Codlea de lângă Brașov până la Sibiu și împrejurime.

Favorizați de un timp admirabil plecarăm Mercuri în 26 Aprilie n. cu trenul spre Făgăraș. Pe cât de frumos răsărea soarele, pe atât de fericite radiau fețele elevilor mei. Nu făcurăm 10 minute cu trenul și iată încep lucrurile necunoscute elevilor decât din auzite; și — o ploaie de întrebări. Iată Tințariu! iată Vlădenii! Hămărăzile! Hura!! sântem sub tunel; și de abia ești, trenul trece pufând preste mările viaducte de beton ferat dela Șinca veche. Sânt impozante aceste viaducte și te fac să admiri mintea omenească. Alt orizont! altă lume! și copiii nu se mai deparțează de lângă geamuri, iar eu n'am nici timp, nici putere să răspund la toate întrebările.

Ne oprirăm la Făgăraș, unde cercetarăm, toate lucrurile mai de însemnătate și unde ne conduse cu mare bunăvoință și cu multă amabilitate, dl Bucur Buzdugan învățător la școala noastră de acolo.

O tristă pagină din istoria noastră națională ne trecu pe dinaintea ochilor vizitând vechea biserică gr.-cat. zidită de Constantin B. Basarab; unirea cu toate ale sale; iar vechile cărți bisericești, scrise în limba slavonă, slavonă-română și greco-română, ne reamintea restriștea vremilor trecute. Admirarăm frumoasa pictură veche și urcarăm în clopotnița, zidită și ea ca întreaga biserică în vechiul stil bizantin, din care clopotele lui Brancoveanu cântă și astăzi tuturor cântecul cu sfârșit atât de semnificativ:

„Să știți c'a murit creștin
Brancoveanu Constantin“.

Vizitând școala gr.-cat. și gr.-or. văzurăm imediat unul dintre efectele desbinării noastre religioare. Oare de ce n'ar putea fi în Făgăraș, în loc de două școli cu câte un învățător, o singură școală bună cu doi sau mai mulți învățători? Oare cele patru puncte de credință și-acum mai au atâta putere, încât să ne țină străini frații de frați și să ne împiedece în calea propășirii spre paguba noastră și spre bucuria altora; s'au sânt alte cauze de ordin mai inferior, cari împiedecă conlucrarea baremi în cele culturale și sociale?...

O vagă deprimare sufletească ne însoți în tot decursul cercetării Făgărașului. În mijlocul unei mări de Români un oraș cu un caracter atât de strein! Visitarăm apoi pe rînd frumosul spital civil, biserică luterană, podul Oltului, Galațul cu școala și biserică sa, vechea cetate istorică a Făgărașului, uzina de electricitate și biserică rom. cat. culegând din tot locul învățături din toate domeniile științei. Mai ales Oltul făcu asupra elevilor o impresiune deosebită, căci ei nu mai văzuseră nici odată un rîu atât de mare. Cât de lin! cât de mareș! și totuși se frământă, ca un suflet încătușat, făcând ici ochiuri, dincolo spume; când aici, când colea zvăcnește câte-o undă mănioasă, pentru-ca iarăși să se liniștească și

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai săzute mobila de Székely și Réti fabricanți de Marosvásárhely lipsă la: mobile în Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă
— plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. —
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

să plece mai departe, trăind par'că o viață apăsată, până ce, trezindu-se din somnolență, o ia hoinind printre munți spre câmpia românească.

Răpiți de oboseală ne prinse atât de bine prânzul dat de dnii Ilie Beleuță catichet și B. Buzdugan inv., pentru care și pe această cale le aduc mulțămintă binemeritată.

La orele 4 și 10 m. pornirăm spre Avrig. Cu toată oboseala elevii erau bine dispuși și întrebările nu mai conteneau. Munții Făgărașului îi fermecară. Atâția uriași cărunți culcați unul lângă altul pe aceeași perină de argint, cu picioarele învalite în plapome verzi, își dorm somnul de veacuri!

La 7 și 25 m. sosirăm în satul lui George Lazăr. Se înserase de-a binele. Intunerecul, orăcăitul broaștelor, conturele nedeslușite ale satului, streinătatea aruncară pe fețele elevilor vâlul îngrijorării. Unde vom dormi peste noapte dle învățător? Eu n'aveam însă nici o grijă. Din bună vreme scrisesem vrednicului protopop al Avrigului I. Cândea, să binevoiască a încunoștiința pe cei cinci învățători despre escursiunea noastră, cari la rândul lor, înțelegându-se cu câțiva fruntași din sat, să mi găzduiască câte 3-4 elevi. Eram încredințat, că la gară ne va întâmpina cineva trimis de acest fruntaș oficiant al bisericii, mai ales că-i scrisesem, că n'am mai fost nici o dată în Avrig. Și — m'am înșelat. Spre norocul nostru însă scrisesem și colegului II. Aleman, ca unui fost coleg de școală, o carte postală avizându-l despre sosirea noastră și acesta ne și întâmpină. Mă minunai, când îmi spuse, că dl protopop nu le-a spus nimic despre escursiunea noastră și un fior ușor îmi străbătu spatele, când mă cugetai, că dacă nu i-ași fi scris lui Aleman, rămâneam cu elevii în drum într'un sat cu desăvârșire strein.

Sub conducerea lui Aleman sosirăm la școală, împărțirăm elevii în grupuri și-i încvartirăm pe la mai mulți fruntași și anume: la d-nii Nichiță Spârlea, G. Maxim, V. Spârlea, Vas. Racotă, I. Coțoiană, S. Romanul și I. Rădăuț, cărora le exprim mulțumita pentru ospitalitatea de care vorbiau cu recunoștință elevii a doua zi.

În ziua a doua vizitarăm fabrica de sticlă, parcul sanatoriului Bruckenthal și apoi, lângă mormântul marelui G. Lazăr, așteptarăm până seara, povestind despre viața acestui mare bărbat. Elevilor le era încă vie în memorie biserica lui C. B. Basarab cu toată icoana de umilintă a vremilor trecute, când limba noastră se considera ca neapță de-a putea servi drept limbă literară și sufletele lor erau satisfăcute acum, odihnind lângă mormântul aceleia, care cu puterea geniului său a spart ghițața disprețului față de limba noastră, întemeind cel dintâi liceu cu limba de propunere română.

Împreună cu colegul Aleman, care cu multă bunăvoință ne însoțise în tot decursul petrecerii noastre în Avrig, sosirăm la gară și nu mult după aceea pornirăm voioși spre Sibiu.

(Sfârșitul va urma).

Dr. B. BASIOTA medic
specialist în morburile femeiești.
Cluj-Kolozsvár, Str. Ferenc József No 6.
Consultațiuni între orele 8-10 a. m. 3-5 p. m.

Dela Academia română.

— Deschiderea sesiunii generale. — Programa lucrărilor. —

București, 2/15 Mai.

Duminecă după amiază la orele 2 s'a deschis sesiunea generală a Academiei Române. A prezidat d. Iacob Negruzzi, președintele Academiei.

Fotoliul secretarului general a fost ocupat de d. Dimitrie A. Sturdza, secretar perpetuu al Academiei. Au luat parte următorii membri ai Academiei:

N. Iorga, Ion Bogdan, Spiru Haret, Ion Bianu, N. Ganea, Anton Naum, Ion Caragiani, Ion Pușcariu, N. Quintescu, Const. Erbiceanu, Al. Marienescu, Dimitrie Onciul, Th. V. Stefanelli, Al. D. Xenopol, Mihail Șuțu, Victor Babeș, Ștefan Hepites, dr. Gh. Marinescu, dr. C. Istrati, L. Mrazec, P. Poni, Anghel Saligny, N. Teclu.

În afară de acești membri ai Academiei au mai asistat dnii Th. Rosetti, membru onorar și d. general Gr. Crăiniceanu, Gh. Titeica, St. Longinescu, C. Giurescu și Ursu membrii corespondenți.

D. Iacob Negruzzi dă citire programului lucrărilor acestei sesiuni.

D. Dimitrie A. Sturdza, secretar perpetuu, citește raportul activității anuale, adecă dela sfârșitul lui Mai, anul trecut până în prezent.

S'a ales o comisiune compusă din dnii Th. V. Stefanelli, D. Zamfirescu și Gr. Antipa, care va alcătui răspunsul la raportul dlui secretar general.

S'a hotărât ca prima ședință publică a Academiei să fie Vineri 6 Mai, când se vor face următoarele lecturi:

Dr. At. Marienescu Dinastia lui Radu Negru.

I. Pușcariu: Munții Tamoși și Tămășel. În fiecare zi la orele 2 p. m. Academia Română va ține ședințe intime până la 25 Maiu.

Sâmbătă 7 Maiu membrii Academiei vor face o excursie în corpore cu un tren special la Curtea de Argeș. Trenul va pleca din gara de Nord la 8.10 dimineața și se va înapoia seara la 8 și 20.

Nu s'a putut fixa zilele în cari cei trei membrii noi aleși: N. Iorga, Șuțu și Ștefanelli își vor pronunța discursurile de intrare în Academie.

Dlul N. Iorga i-s'a invocat ca motiv că dl Al. D. Xenopol, care îi răspunde discursului său, nu și-a făcut până acum răspunsul.

Voind să se fixeze o zi pentru o comunicare a dlui N. Iorga, domnia sa a spus, că nu va face nici o comunicare până ce nu va pronunța discursul de intrare în Academie.

Academia română în sesiunea aceasta va discuta:

Raportul secretarului general despre activitatea Academiei în 1910-1911.

Raportul comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1909-1910.

Alegerea comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1910-1911.

Alegerea a doi membrii în locurile vacante în secțiunea științifică, în locul răposaților D. Grecescu († 2 Octomvrie 1910) și Gr. Ștefănescu († 20 Februarie 1911). (Art. 22-24 Stat. 62 Reg.).

Raportul comisiunii permanente a bibliotecii pentru 1910.

Raportul comisiunii Fundației Adamachi pentru 1910-1911 și alegerea a doi membrii cari, împreună cu secretarul general, să for-

meze comisiunea pentru 1911-1912. (Art. 16 Reg. Adam.)

Raportul comisiunii Fundației Oteteleşanu pentru 1910-1911 și alegerea comisiunii pentru 1911-1912.

Raportul comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din fondurile Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu în 1910 și alegerea comisiunii pentru 1911.

Raportul comisiunii Dictionarului limbii române asupra lucrărilor din 1910-1911 și alegerea comisiunii pentru 1911-1912.

Raportul comisiunii Fundației Ioan Agărici pentru 1910-1911 și alegerea comisiunii pentru 1911-1912.

Raportul comisiunii Fundației Tache P. Anastasiu pentru 1910-1911 și alegerea comisiunii pentru 1911-1912.

Discursurile de recepție ale d-lor T. V. Stefanelli, N. Iorga și M. Șuțu.

Deciziune asupra alineatului propus la 7 Maiu 1910 a se adăoga la art. 15 Reg. premiilor. (Deciz. 14 Maiu 1910).

Deciziune pentru modul acordării premiului „Demostene Constantinide”. (Deciz. 14 Maiu 1910).

Chestiunea monumentului lui V. Alexandri (Disc. 26 Maiu 1910).

Raportul comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1910-11.

Deciziunea comisiunii speciale pentru acordarea premiilor „Năsturel” de 4000 lei și al Asociației Craiovene de 1500 lei. (Art. 8, 9, 13, 16 Reg. Prem.).

Deciziunea Secțiunii literare pentru acordarea premiului Eliade-Rădulescu de 5000 de lei. (Art. 14, 15 Reg. Prem.).

Deciziunea Secțiunii științifice pentru acordarea premiului Adalmachi de 5000 de lei. (Art. 14, 15 Reg. Prem.).

Deciziunea Secțiunii științifice asupra lucrărilor prezentate la premiul Lazăr de 5.000 lei despre Animalele domestice în România. (Art. 19, 20 Reg. Prem.).

Deciziunea Secțiunii științifice asupra lucrării prezentate la premiul Anastasie Fătu de 3000 lei despre: Harta geologică a județului Mehedinți (Articolele 19, 20 Regulamentul Prem.).

Ședința publică solemnă pentru proclamarea premiilor acordate. (Art. 17 Reg. Prem.).

Subiect ales de Secțiunea literară pentru premiul Adamachi de 5000 lei, din 1916.

Subiecte alese de Secțiunea istorică pentru premiul Alexandru Bodescu de 1500 lei, din 1914.

Subiect ales de Secțiunea istorică pentru premiul Cuza de 6000 lei, din 1916.

Alegerea comisiunii financiare pentru cercetarea conturilor din 1910-1911.

Alegerea comisiunii de 12 membri pentru premiul Năsturel de 4000 lei, din 1912. (Art. 13 Reg. Prem.).

Comisiunea de trei membri aleasă de Secțiunea literară pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezenta la premiul Năsturel de 5000 lei, din 1812, despre: Înfrurirea curenților străine în evoluțiunea limbii și literaturii române în secolul XIX.

Comisiunea de câte trei membri alese de Secțiunea istorică pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezenta la premiul din 1912 (Art. 20, Rdg. Prem.):

— Alexandru Ion Cuza, de 20.000 lei, despre istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

— Eliade-Rădulescu, de 5.000 lei despre starea Principatelor române înainte de Domniile Fanarioți.

Comisiunea de trei membri aleasă de Secțiunea științifică pentru cercetarea lucrărilor cari se vor prezenta la premiul Adamachi de

Suspensorii, bandage și ochelari

Mașini de tuns, brice, foarfeci, ochiane, zwickeri, ochelari, baro- și termometre, suspensorii, aparate de inhalat, totfelul de specialități de gumă elastică, PRINTEMPS cel mai perfect prezervativ femeiesc cu 4 cor., se poate căpăta exclusiv numai la firma:

Dobos Sámuel

din Temesvár-Józsefváros,
(Timișoara-Josefin)

Hunyadi és Miszits-n. sarkán.

5000 lei (devizibil), din 1912: Cercetări originale asupra pelagrei. (Art. 20 Reg. Prem.).

Alegerea a trei membri corespondenți români la secțiunea istorică.

Alegerea de membri onorari și de membri corespondenți străini.

Formarea bugetului pentru anul 1911—12.

Alegerea secretarilor secțiunilor literare și științifice pe șapte ani (1911—1918). (Art. 16 Stat.).

Alegerea președinților și vice-președinților secțiunilor pentru 1911—1912. (Art. 10 Stat.).

Alegerea președinților și vice-președinților Academiei pentru 1911—1912. (Art. 15 Stat.).

Raportul secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1911.

INFORMAȚII.

A R A D, 16 Mai n. 1911.

— **Jubileul universității din Iași.**

Din Iași primim știrea că în ultimul consiliu profesoral al Universității s'a hotărât în mod definitiv data serbărilor jubilee pentru ziua de 20 Septembrie a. c.

A rămas ca această dată să fie acceptată și de M. S. Regele și în acest scop dl Dr. Bogdan, rectorul Universității, va solicita o audiență Suveranului.

— »Meghivó«. Primim o invitare a tinerimii române din Petroșeni la petrecerea dela 21 Maiu n. Invitarea la această petrecere ce se ține sub patronajul reuniunii femeilor române e tipărită numai ungu-
rește.

Invitare ungurească la o petrecere românească! Câtă lipsă de demnitate națională.

Iată și invitarea :

»A petrozsényi román ifjúság 1911. évi május hó 21-én a Wagner-féle szálloda összes helyiségeiben zártkörű táncmulatságot rendez, a petrozsényi gör. kel. nőegylet védnöksége alatt, melyre cimzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a Rendezőség.«

— **Chestiuni școlare.** Citim în »Gaz. Tr.« : Sâmbătă a sosit la Brașov dl *Dr. Ioan Mihu*, în calitate de comisar consistorial, și a pertractat în două ședinte cu reprezentanții școalelor noastre centrale mai multe chestiuni de importanță capitală pentru viitorul școalelor noastre și anume : chestiunea regulării pensionării profesorilor, chestiunea zidirei edificiului pentru școala comercială superioară și chestiunea ridicării unui internat pe lângă școalele noastre pe banii și locul casei și grădinei donate de fericitul fondator A. Buntoiu. La ședințe au luat parte președinții comitetelor parohiale dela Sf. Nicolae și din cetate d-nii *Dr. V. Saftu*, și *I. Pușcariu*, directorul gimnaziului sup. V, *Onițiu*, directorul școalei comerciale A. *Vlaicu* și dirigentul școalei reale G. *Chelariu*. Despre rezultatul acestor pertractări comisarul consistorial va raporta consistorului.

Dl Dr. I. Mihu a plecat cu trenul de Duminică dimineață la Vinerea.

— **Misiunea belgiană în România.** Din București ni-se scrie : În cursul săptămânei aceasteia va sosi în Capitală prin Constanța misiunea belgiană, compusă din 50 persoane mari comercianți și industriași.

Scopul acestei vizite va fi studiul industriei și comerțului țării noastre și strângerea relațiilor comerciale și industriale cu Belgia.

Misiunea belgiană va vizita multe orașe

ale țării printre care Ploești, Brăila și Galați, unde vor ține conferințe.

Această misiune va alcătui un mic muzeu provizoriu de monstre, unde publicul își va putea da seama de progresele făcute de belgieni în ramura industriei.

Această misiune va pleca apoi în Rusia, Bulgaria, Serbia și Ungaria.

— **Accident de tren.** Din Craiova se anunță : Duminică o căruță în care se găseau 6 oameni trecând pe linia ferată între stațiile Răcani-Cotofeni prin dreptul km, 274 a fost surprinsă de trenul expres orient care venea spre Craiova dela T.-Severin.

Cinci din cele 6 persoane au fost grav răniți și dintre aceste 2 sânt în agonie.

Una din cele 6 persoane a putut fi salvată ca prin minune, fiind asvârlită de tren în momentul loviturii dincolo de terasamentul liniei ferate.

— **Grevă sângeroasă în Elveția.** Din Zürich se anunță : Zidarii au proclamat Vineri grevă din cauza unui diferend relativ la salarii. Greviștii sunt foarte agitați, deoarece patronii nu vor să le satisfacă cererile.

În timpul demonstrațiilor repetate de ieri s'au întâmpnat câteva ciocniri între greviști și polițiști. Greviștii au aruncat cu pietre asupra polițiștilor, câțiva greviști au tras și focuri asupra lor. Polițiștii au ripostat. O mulțime de lucrători au fost răniți, asemenea și câțiva polițiști.

— **Dar asta ce-i?** Celim în »Gazeta de Duminică« : Trebile școalelor noastre din Sălaj se încercă tot mai rău și din ce în ce se dă tot mai mult teren liber străinilor, ca să se amestece în chestiuni școlare de importanță. De astădată este vorba de amestecul străinilor în trebile »R. I. R. S.« Pe 18 l. c. adecă este convocată la Tusa (comună curat românească așezată sub Rez) adunarea filială a cercului Crasna-Valcău al amintitei reuniuni. Nu știm cui i-a venit în minte însă ca tot pe acel termen și la acel loc, să invite și pe filiala Vârșolt a reuniunii învățătorilor unguri. În gazeta oficioasă a și apărut deja convocatorul ungarilor, cari cu o vădită bucurie spun că își vor ținea adunarea în comun cu colegii lor români. Cum se poate aceasta? Să va pertracta în două limbi? Și oare, ce rost are un lucru ciudat ca aceasta?

Cei puși în fruntea »R. I. R. S.« să dea deslușiri ce le așteaptă publicul românesc sălajian.

— **Turcii despre armata română.** Ziarul »La Turquie« publică impresiunile atașatului militar otoman asupra armatei României, pe care a văzut-o la manevre.

Ce privește organizațiunea, armamentul și disciplina, armata română e superioară ori cărei armate din Balcani. Generalii ei sunt profunzi cunoscutări ai războiului modern. Trupele supoartă cele mai grele încercări. Cu un cuvânt armata română e la înălțimea misiunii sale.

— **Pentru incendiții din Curitäu.** (Selaj) am primit eri din Năsăud dela societatea »Mercur« cor. 20.—
E. Tișca, șef-contabil „ 5.—
Total 25.—

Suma aceasta s'a expediat institutului »Silvania« din Șimleu, unde se administrează contribuțiile.

— **Pildă frumoasă.** Primim următoarele rînduri : Tânărul nostru preot dl Nicolae Chicomban și doamna sa, în diagoștea lor cea mare față de casa lui Dumnezeu, care în comuna noastră Ghilad este lipsită de podoabe, au binevoit să dăruiască sintei noastre biserici un chivot, lucrat artistic, și un stihar preoțesc cu motive naționale, ambele în preț de 100 coroane.

Sfințirea lor, făcută în ziua de Florii, a mărit sfințenia intrării în Ierusalim a Mântuitorului și bucuria credincioșilor, care se putea ceti de pe fețele tuturor. Frumoasă pildă ne-a dat tânărul nostru preot și doamna, cărorora le dorim ca bunul Dumnezeu să-i țină la mulți ani cu sănătate și să le răsplătească jertfa adusă sf. noastre biserici. Ghilad în 18 Aprilie 1911. Mai mulți credincioși.

— **Un gaz nou în atmosferă.** Drul Alfred Wegener, privat docent de meteorologie la Universitatea din Marburg, a ținut o conferință la societatea fizicală, despre pături din cari se alcătuiește atmosfera. După cercetările din urmă la înălțimea de 200 km., atmosfera se alcătuiește dintr'un gaz mult mai ușor decât hidrogenul, cărui i-a dat numele de geocoroniu. Încă din 1902 Aszman în Berlin și Teisserenc de Bort în Paris, au ajuns la încheiere că atmosfera se compune din două părți, una până la 11 klm. dela pământ troposfera și alta stratosfera, dela 11 klm. în sus.

În cea dintâi, temperatura merge scăzând până la -55°. Dimpotrivă în stratosferă temperatura e neschimbătoare. Până la 29 de klm. s'a și studiat prin baloane înregistratoare. În troposferă sunt nori și felurite curente. În stratosferă nu sunt nori și vântul bate mereu dela răsărit la apus, adecă tocmai dimpotrivă de cum se învârtește pământul.

Mai sus nu se mai află oxigen și azot. Hann a dovedit în 1875 că la 100 klm., atmosfera trebuie să fie numai din Hidrogen. Între 80 și 180 klm. s'ar fi aflând numai acest gaz. Mai jos s'ar fi aflând cu atâta mai mult, cu cât te apropii de 80 klm. Meteorele se aprind întrând în pătura de hidrogen. Norii luminoși ce se arată la acele înălțimi ar fi nori de hidrogen ce es din vulcan și ajung până acolo. Dela 200 de klm. în sus ar fi numai Geocoroniu. Linia neplicată până acum în spectrul aurorilor polare, s'ar datori acestui gaz.

De altfel și Soarele are o atmosferă de hidrogen și pe deasupra acesteia una de Geocoroniu. Și acolo erupții de hidrogen se'nalță până la înălțimi uriașe.

Neapărat în atmosfera pământului avem un reflex slab al atmosferei vechi, care o fi fost în totul la fel cu a Soarelui.

— **Sărăcia scriitorilor.** E frumos, chiar foarte frumos să fi celebru și o lume întregă să tresară când cineva fți pomenește numele, dar ce-ți folosește celebritatea când nu-ți poate astâmpăra foamea și nici nu-ți ajută să-ți cârpești pantalonii.

Acelaș lucru se poate spune și despre scriitorul italian D'Annunzio, care ca să-și alunge creditorii s'a pus să-și vândă la mezat toată comoara de artă ce a adunat după o vieață întregă de muncă năcăjită. Cu asta însă abia de va putea astupa gura sărăciei și pe urmă nu va mai avea nici ce vinde.

— **Regele Greciei la Viena.** O știre venită din Viena anunță că regele George al Greciei va pleca în cursul lunei Iulie în vilegiatură la Aix les Bains și în drum se va opri și la Viena pentru a vizita pe M. Sa împăratul. La reîntoarcere prin Paris, va avea o întvedere și cu președintele republicii franceze.

— **Incidente dela serbările din Italia.** Drept unul dintre momentele de cea mai mare însemnătate a serbărilor unității italiene se aștepta inaugurarea unui monument comemorativ al evenimentelor din 1860. Festivitatea inaugurării însă, după cum se anunță din Roma va fi zădărnicită de artiștii și lucrătorii, angajați la executarea monumentului cari s'au pus în grevă. Firește, orice lucrare a încetat și e teamă că greviștii vor încerca să distrugă monumentul. Pentru a preveni o eventuală distrugere, guvernul a luat măsuri

Magazinul de Mobile

Armin Krausz

Cel mai mare și mai bine asortat magazin în Ungaria-de-sud Mare depozit în obiecte fine, până la cele mai fine. Mobile de cea mai bună calitate o specialitate : Mobile din lemn masiv, lucrute fără aplicație. Prețuri fixe. Comandele se efectuează prompt și conștiințios.

Timișoara-centru, Strada Zápolya No 7.

ca să fie comandată la fața locului o trupă de ostași cari vor păzi zi și noapte integritatea monumentului.

— **Boala exsultanului.** Fostul sultan Abdul Hamid trăește viață amară în surghiun chinuit și de o boală nervoasă și frigurile tronului pierdut. În repetite rânduri a încercat să scape de viața care-i devenise insuportabilă, a fost apucat chiar de furie pentru vigilența paznicilor săi, încât trebuiau să-i aplice cămașa de forță. Acum în urmă, după ce a prins de veste că vine frate-său să-l vadă, a căzut la pat și într'un rând era să se arunce pe fereastră, dar din fericire a fost apucat de un paznic înainte de ce s-ar fi făcut vânt. Medicii sânt de credința că boala exsultanului e de natură trecătoare.

— **O expediție științifică.** Profesorul dela facultatea de medicină din Paris, Mecincoff a plecat ieri împreună cu alți patru profesori francezi într'o excursie științifică la Astrahan, care se pare a fi leagănul ciumei, deoarece de douăzeci de ani băntuie aici fără întrerupere. În Rusia li-se vor mai alătura încă cinci savanți din Petersburg și Moscova, cu scop de a cerceta cauzele prin cari se lățește ciuma. Scopul principal al acestei expediții științifice e studiarea felului în care se sporesc bacilii ciumei peste vară, căci, după cât se știe, îngrozitoarea boală își seceră victimele cu predilecție iarna. Faptul că mortalitățile se reduc dar nu dispar în cursul verei, a dat naștere la diferite ipoteze, dintre cari una spune că bacilii ciumei s'ar transpune prin corpul animalic și pentru stabilirea deplină a acestui adevăr Mecincoff a hotărât să petreacă vara aceasta în mijlocul ciumaților.

— **Noua școală din Coroșteni-Vulcan.** Pentru zidirea unei școli noi în Coroșteni-Vulcan s'au primit următoarele oferte:

Vasile Stroescu 500 cor., Banca N. 500 L. C. 250 cor., colecția făcută de dl I. Morandini la „Clubul Tinerimii” din București 200, Take Ionescu 100, Marin Theodorean, Sava Șomanescu câte 29 Lei, institutele „Albina” Sibiu și „Ardeleana” Orăștie câte 100 cor., „Poporul” Lugoj 10 cor., Dr. Elie Dăian Cluj 30 cor., G. Borzea Kövésd, I. Cârstea Brașov câte 2 cor., Colecția bisericilor Campuluineag 8 cor., Jezvin 1 cor., Geoagiu 420 cor., Colecția dlui V. Croza stud. Viena 11 cor.

Ca suprasolvire la prețul broșurii „Chestii contoporane” au dăruit: Il. Sa I. M. Moldovan Blaj, Dr. V. Bontescu și Dr. A. Straițariu Hațeg, Dr. V. Colceriu Orade câte 9 cor., Dr. Corneli Bene, V. Blășian Lupeni, Dr. St. Erdélyi, Dr. Frențiu Orăștie, Em. Ungurean Timișoara, Dr. Al. Hossu Deva, G. Suta Borlești, Aron Mihaescu Lunca-Cernii câte 4 cor., Rubin Patita Alba-Iulia 3 coroane, Ioan Bolidor Vulcan, Dr. Romul Dobo Orăștie, Dr. Francisc Hossu Deva, Nicolae Șerban Făgăraș, Văd. Dr. Anca Oravița, Dr. A. Chețian, G. Precup Blaj, I. Ghent Orade, Dr. C. Pavel Beiuș, Dr. Turcu Viena, câte 2 cor., Dr. J. Bălan București, St. Roșian, Dr. Al. Niculescu, Traian German, Dr. V. Suci, V. Suci Blaj, Dr. Lazar Popoviciu, General Al. Lupu Viena, Constantin Pop Baia de Criș, Nicolau Pop Ormindea, Bas. Morariu Poiana Aiudului, Dr. L. Pap, Dr. Stoica Brad, Nicolau Zugravu Uricani, Ioan Oprîșiu Barul-mare, Dr. A. Cosma Timișoara, Dr. A. Muntean Orăștie, Dr. T. Morcan Câmpeni, Dr. Al. Bogdan Brașov, Dr. Leo Parasca, Dr. Hica Hațeg, Dr. C. Moldovan Baița, Dr. V. Hetcou, Dr. T. Stan, S. Ciceronescu, Moise Nyes Orade, V. Deciu S. Nic. Mare, Teofil Crișan Pănil, I. Georgiu, Dr. P. Fabian Gherla, Luciu Jancu Zabran, V. Poruțiu Oravița, I. Pop Ludoș, Dr. Pompiliu Nicistor Zemești, Dr. St. Pop Jervin, I. Bodoan Ghelar, Cam. Selăgian, Fabian Beiuș, G. Morariu Vermes, A. Moisă Torotic, V. Șan-

dru Bărăști, Ales. Pop Belotint, A. Dregheciu, R. Bărbat, Emil V. Degan Budinți câte 1 cor., Dr. V. Ostatea Varmero 0.50, Ioan Bora Petnes 0.40 cor.

Marinimoșilor donatori prin aceasta li-se aduce cele mai ferbinti mulțumite pentru dărnicia lor românească și creștinească, pentru care Dumnezeu să le răsplătească.

Pentru senatul școlastic, Dr. Nicolae Brînzău președinte. Bucur Voin notar.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

Curs de note pentru învățători.

Întelegând rostul reuniunilor de cântări la sate, precum și roadele binefăcătoare ce rezultă din activitatea lor de oparte, iar de altă parte fiind rugat din partea mai multor colegi doritori de bine, subsemnatul m'am decis a deschide un curs de note pentru toți acei tovarăși de muncă, cari știu și voesc a aprecia studiul acesta și au aplicare a se folosi de el și în practică. Că ce însemnătate are cântul în viața practică, ce influență are asupra poporului defle sate un cor bine disciplinat, la ce putem conta în caz de lipsă să presteze poporul, auzindu-și simțămintele de veselie ori întristare, executate cu mult tact și simț, ar fi și ridicul să amintesc aci, cunoscut fiind acesta tuturor. Iar cauzei naționale cât îi putem servi prin înființarea de reuniuni de cântări iarăși e indiscutabil.

Celor, cari doar nu și-au câștigat cunoștințe de note și muzică, ori poate nu se simt destul de deștinici să înființeze coruri, cu toată dragostea de coleg și tovarăș de muncă și ideile le stau la dispoziție și prin aceasta îi anunț că voi deschide un curs de note începând cu 1 Iulie st. n. a. c. și care va dura până în 6 August st. n.

Materialul ce se va preda la acest curs, l-am împărțit în 3 părți:

- Teorie.
- Deprinderi muzicale.
- Câteva bucăți de cor, pentru deprinderea în diferite tacte, și dibăcie în conducerea corului.

Instrumentul de care se vor folosi participanții va fi violina, deci fiecare participant va avea să se provadă cu o violină și celea de lipsă la ea.

Taxa de instruire e 20 cor.

Toți cei cari doresc a lua parte la acest curs, sunt rugați a-și anunța subsemnatului participarea cel târziu până în 15 Iunie st. n.

Cu amănunte servește subscrișul tuturor celor interesați.

Reteag, (Retteg Szolnok-Doboka m.) 12 Mai 1191.

Gavril Bochiș, inv. rom.

Felurimi.

Dușmani sălbatici. Șerpii cei mai veninoși, numiți șerpi sunători au de cei mai mari dușmani, pe cerb și pe șarpele negru. Dacă un cerb află un șarpe sunător în poziție de atac, nu pierde timpul și se gătește și el de luptă, se retrage cu vre-o 10—12 pași, apoi se aruncă ca fulgerul cu unghiile pe corpul șarpelui și apoi la moment sare în sus, ca să nu-l poată mușca. Această mișcare complicată o repetază până când șarpele este dăminat în bucăți. Atacul șarpelui negru nu este mai puțin periculos pentru monstrul sunător, ca al cerbului. Șarpele negru se aruncă asupra lui, se încolăcește în jurul corpului lui, începând dela gât, de 5—6 ori, apoi își ridică capul și privește aspru în ochii contrarului spre a observa efectul atacului său. Dacă șar-

pele sunător mai dă semne de viață, îi mai adaugă câteva spirale și-l strânge tot mai tare. Nimic nu poate fi mai interesant de văzut, decât doi șerpi astfel încolăciți. După ce șarpele negru ține astfel pe dușmanul său 40—50 minute și a observat că nu se mai mișcă, se desface binișor și pleacă.

ECONOMIE.

Cooperativele școlare.

În ultimii doi ani am avut ocazie să cetim prin revistele și ziarele noastre despre o nouă instituție, de care se leagă mari nădejdi în privința unei organizații economice sănătoasă în viața satelor noastre.

E vorba de cooperativele școlare, menite a fi izvorul societăților cooperative atât de importante pentru ușurarea țaranului român.

Am înregistrat chiar și înființarea și modul de lucrare a unei însoțiri de școlari, care și-a început activitatea de mai bine de jumătate de an.

În fața unor fapte concrete pe terenul cooperăției școlare, fapte, cari după a noastră părere nu pot fi privite drept exemplu de urmat, câtă vreme se ciocnesc în cap cu principiile adevăratei cooperății, ne vedem îndemnați a contribui și cu acest prilej, pe cât ne este cu putință, cu unele lămuriri în chestiunea aceasta atât de importantă.

Vom clarifica mai întâi noțiunea cooperăției, caracterul specific al societăților cooperative în general, și apoi vom trece la aplicarea principiilor cooperative în viața școlară.

În viața economică o societate cooperativă este „o tovărășie de bună voie a mai multor persoane cu aceleași interese, cari, prin munca laolaltă tind să îndeplinească diferite roluri economice, însumându-le într'o unitate (capital întreprinzător, lucrător, cooperador), pentru satisfacerea nevoilor obștești”.¹⁾

Baza societăților cooperative este deci munca, munca înfrățită întru apărarea intereselor comune.

Munca aceasta o săvârșesc societarii mai mult prin puterile lor spirituale și fizice, prin puterea izvorită din legătura lor strânsă, din unirea lor într'un singur mănunchiu, decât prin puterea capitalului lor bănesc.

Chiar pentru acest motiv societățile cooperative au un caracter mai pronunțat în direcția morală, decât în cea materială.

Deviza societăților este: „prin noi înșine”. Motorul principal este deci forța morală.

După felul lor societățile coopera-

¹⁾ Dr. I. Răducanu: „Cooperația și sistemele cooperative”.

Atelier optic. Izvor vrednic de încredere și ieftin pentru orice cumpărături

Dobó Albert, Kolozsvár,

Giuvaergiu.

Mátyás király-tér 15.

Fosta prăvălie HUSZNIK.

Își recomandă magazinul său bine asortat cu ciosornice de fabricație renumită. Mare asortiment de juvaere din aur, argint, briliante și obiecte din argint veritabil de China, cum și în articole optice.

tive sânt societăți de credit, de consumație și de producție.

Să vedem cum se prezintă cheștiunea cooperativă în viața școlărilor.

Interese comune întâlnim și aici.

Carte, tăbliță, ceruză, hârtie, penițe, peste tot rechizitele de învățământ trebuie să aibă fiecare școlar și după cât e posibil, de calitate bună și ieftină.

La aceasta se poate ajunge prin înființarea unei societăți de consumație, care în cazul de față ar fi o librărie cooperativă. Aceasta va procura din banii societăților deodată toate rechizitele necesare dela o librărie mare, de unde în acest caz se dă un rabat de 10%. În acest chip librăria școlară poate desface marfa între membrii societății, cu prețuri mai mici, decum le-ar plăti fiecare în parte, și calitatea mărfii încă va fi mai bună ca la comerciantul detailist. În schimb însă vânzarea în detail, deci munca de desfacere, trebuie să o săvârșească societarii.

O societate de producție din viața școlărilor ar fi o bunăoară o societate corală. Interesul comun în acest caz e cultivarea sentimentului estetic prin cântare. Cântările armonioase, produsele acestei societăți sânt și ele roadele unei munci stăruitoare, desfășurată de către societari. Pe urma acestor roade ale muncii societarii au foloase morale și pot avea chiar și foloase materiale, dacă le împărtășesc și altora.

Cât pentru societățile de credit bănesc, mărturisim, că în viața școlărilor nu le admitem bucuros. Lipsurile, ce le-ar întâmpina un școlar în viața școlară, credem, că se pot înlătura prin societățile de consumație, cari în caz de lipsă pot da rechizite ș. m. și pe credit până la suma părții sociale, sau și mai mult dacă e garanție morală suficientă.

Cred că și din această scurtă expunere ne-am putut convinge, că și cooperativele școlare se întemeiază pe aceleași principii, ca în general toate societățile cooperative.

Am văzut, că dreptul lor de existență este munca laolaltă în vederea unui scop comun.

O societate, care vrea să-și ajungă un scop al său prin alte mijloace, decât prin munca societărilor bunăoară, prin „colectă“ etc., nu mai este o societate cooperativă, ci mai mult o societate de cerere de milă, o societate

de cereri de pomană, ca să nu-i zicem pe nume.

În acest caz toate principiile frumoase: „prin muncă“, „prin noi înșine“ ș. a., rămân la o parte.

Asemenea societăți se pot admite numai când e vorba de neputincioși, de cei cari nu pot lucra din cauza unor defecte trupești ori sufletești. În favorul acestora se poate întreprinde colectă, și societatea are datorința morală să-i sprijinească, dar nici acești nenorociți nu îndrăsnesc să colecteze înșiși pe seama lor, ci vine o societate umanitară și face acest lucru.

În statutele unei tovarășii școlare, ai cărei membri sânt oameni înzestrați cu puteri de muncă, principiar vorbind, nu se poate admite colectarea de banii pe seama acelor membrii.

Acestora nu li-se poate îngădui să țindă către lucruri, pe care nu le pot avea prin propria lor muncă.

Școala trebuie să ne învețe mai presus de toate să muncim. Munca este singurul izvor de producție. Nu e permis să trezim în școlari dorințe, pe cari nu le pot ajunge, prin puterea lor de muncă, prin propria lor activitate.

Ajutorul altuia, fie chiar al fratelui tău îți micșorează demnitatea.

Voiește numai ceea ce poți și să faci ceea ce poți.

Într'un raport asupra lucrărilor unui congres ținut la Paris, unde, între alte chestiuni importante privitoare la educația populară, s'a vorbit și despre mutualitatea școlară, se cuprind următoarele: „Di Goobert se ocupă de elevii cu totul săraci, cari nu pot achita toată cotizația și propune ca conducătorii societăților să procure ceva de lucru acelor copii, pentruca ei din munca lor, iar nu din pomană, să câștige ceea ce le trebuie pentru a-și asigura binefacerile unei societăți mutualiste“.

Pentru orice om în stare să lucreze și pentru orice societate compusă din asemenea elemente, singurul mijloc de existență singurul mijloc ce se poate admite, este munca.

Le muncă proprie, la muncă solidară trebuie să ne deprindă orice cooperativă școlară. Prin muncă și numai prin muncă se poate ridica un popor din starea lui înapoiată, nu prin pomană. Spiritul acesta trebuie să ne călăuzească în toate întreprinderile noastre.

„Rev. Ec.“

Aurel Brațu.

Tîrgul de țară din Biharnagybajom (comitatul Bihorului), care avea să se țină la 4 Iunie n., se va ținea numai la 6 Iunie.

POȘTA REDACȚIEI.

Ion Văleanu, Brașov. Au cetit trei poezii ale d-tale și găsim, că d-ta cu vremea poți să ne dai poezii bune. Te îndemnăm să citești mult și să studiezi mai ales *forma* versurilor. Îți reproducem strofa a treia din cântec, care e mai bine reușită:

Când florile 'ntăiei iubiri
Răsar pe luncă iară,
De ce în tine s'a trezit
Dor de-un sicriu împodobit
Cu flori de primăvară?

Fii, de altfel, mai vesel și ne mai trimite din când în când.

N. G., Brașov. Poezia d-tale „*Lacrimi*“ are multe calități, dar suferă de lungime. Sototim că dacă te-ai fi concentrat ai fi putut scrie o poezie frumoasă. Ne-a plăcut strofa aceasta:

Cu orișicine stai de vorbă
Aceiași ești; copila *blândă*,
Ce-i faci mai rareori să râdă
Și mai adeseori să *plîngă*.

Ce păcat însă, că pentruca sa fie desăvârșită ar trebui să stălcim pe „*plîngă*“, făcându-l „*plîndă*“, ca să iese rima. Potrivește deci bine rimele, nu fii nelămurit și atunci fii vom publica.

Al. Novacu. La școala militară (cadeți) poate intra orice băiat, care a împlinit patru-sprezece ani, e deplin sănătos și a terminat patru clase gimnaziale. Fundațiunea Gojdu (Budapest Holló-u. 8) încă dă burse (stipendii) pentru elevi ai școalelor militare. Puteți să petiționați, dacă e băiatul gr.-or. Altfel, sunt burse dela stat, pe cari nu le cunoaștem însă.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

„Tribuna“ institut tipografic, Nichin și c. u.

MOBILE

din cauza schimbării localului
se vând cu prețuri

ieftine

în fabrica de mobile alui

BEISZ

Oradea-mare-Nagyvárad

dela 1 Mai în Rákoczi-ut 14.

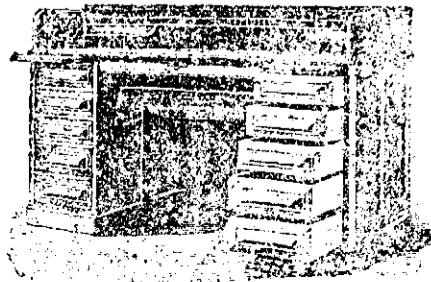
Fabrica de tâmplărie

instalată cu putere de mașini

ERŐS VICTOR FIAI

din Marosvásárhely, Régikorház-utca 3.

Pregătește **mobiliere complete** pentru locuințe, birouri, magazine, farmacii, biserici și școale după model în orice stil **Mobilier american** pentru birouri și sipețe cu strocuri pentru acte se pregătesc la comandă și în diferite calități, precum se vede și din desemn.

Wällischhof

stabiliment de hidroterapie și sanatoriu aranjat conform tuturor recerinderilor moderne; dietetică după sistemul Dr. Lahmann; (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium, băi medicinale și electrice, gimnastică etc.)

30 minute depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Indicată la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenic, histeric, amemie, diabet, diateză urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.)

Cură de slăbire și îngrășare.

În stabiliment nu se primesc morboși de boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Mariä-Enzendorf bei Wien.

Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübl bei Wien.

Cu prospecte și cu detaluri stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Salon de haine bărbătești
J. Schneider, Sibiu
 Hermannsplatz 8, etagiul I.
 Palatul Habermann. (Nagyszeben).

Dentist in Cluj.

NAGY JENŐ

„ specialist pentru dinți artificiali fără pod în ”
CLUJ-KOLOZSVAR.
 (La capătul străzii Jókai, în casa proprie.)
 Pune dinți și cu plăcire în rate pelângă garanță de 10 ani.

Dentist in Cluj.

Geante moderne pentru dame
 (Ridikül)

precum și portmoneuri, portofolii și portfigarete în diferite calități dela cele mai simple până la cele mai fine, se pot cumpăra pelângă prețuri moderate și serviciu conștiințios la:

György Gergely
 primul atelier de obiecte din piele de lux
 Marosvásárhely, Piața Széchenyi-tér.

Városmajor-Sanatorium și Hydroterapie

26 odăi aranjate cel mai modern;
 Supraveghiere medicală continuă (constantă). —
 Telefon 88-99. Birou-central, stabiliment medical
Budapesta, B-dul Ferencz-körut 29.
 Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. 3-5 p. m.
 Director-șef: **Dr. A. Cozmutza.**

— Premiat la expoziție cu medalle de aur. —

H. PÁLLÁN succesor
Styászni József
 prima fabrică ardeleană de billarde și tâmplărie în
Kolozsvár, Dávid Ferenc-u. 3.

Primește aranjarea completă a cafenelelor.
 La cerere trimite instalatorul de billarde și în provincie. — Ține mare asortiment de billarde noi și vechi, bile, cheuri, etc. — Firma fondată la 1875. — La dorință face și țîrg de schimb.

Magazin de mobile

KUNSCH ANTAL
 tâmplar de edificii și mobile
NAGYENYED, Rozsa-utca.
 (Vis-à-vis de casa comitatului.)

Primește orice lucrări de edificații. Are în depozit aranjamente complete pentru odăi, lucrate în atelierul propriu în cel mai modern stil, dela cele mai ieftine până la cele mai bune, după planuri proprii sau la comandă. — Pentru lucrările mele primesc garanția cea mai extremă. **Mare asortiment de mobile de alamă și fier, deasemenca și fotolii.**

Leon Tolstoi. 16

RĂȘBOIU ȘI PACE.
 ROMAN.
 Trad. de A. C. Corbul.
 (Urmare).

Și Natașa, abea putând să vorbească, lunecă pe genunchii contesei și răs cu atâta poftă, încât dna Kuraghin nu se putu opri să nu ridă și ea.

— Ei, lasă-mă în pace cu lighioana ta, îi răspunse contesa, făcând pe supărata și respingând-o binișor. E fata mea cea mai mică, zise ea întorcându-se către dna Kuraghin.

Natașa își ridică fața din dantelele mamei sale, se uită printre lacrimi de veselie la doamna accia necunoscută și și ascunse obrajii din nou. Silită să admire acest tablou familiar, dna Kuraghin se crezu îndatorată să joace și ea un rol într'insul.

— Spune-mi, micuțo, cine este Mimi? Fetița d-tale, fără îndoială?

Natașa, nemulțămîită de acel ton protector, nu răspunse nimic ci se mărgini să privească serios la doamna cea străină.

În vremea asta ceilalți tineri, adică Boris, ofițerul, fiul prințesei Drubetzkoj, Nicolae, studentul, fiul cel mare al lui Rostow, Sonia, nepoata acestuia, în vîrstă de cincisprezece ani și Petruska, fiul cel mic, se adunaseră cu toții în odaie și se căzneau să și domolească vioiciunea care se ghicea din toate mișcărilor lor. Numai văzându-i cineva, își putea ușor închipui că în odăile din fund, unde se ținuseră până atunci, veselie lor fusese alta și că avuseseră altă treabă decât să vorbească de timp și de contesa Apraxin. Ei schimbau priviri furioase și abia își stăpâneau risul.

Cei doi tineri erau prieteni de copilărie, cam de aceeași vîrstă, amândoi băeți drăguți, dar deosebiți unul de altul. Boris era înalt, blond, de o frumusețe liniștită și regulată. Nicolae avea părul buclat, era mic de stat și pe față i-se citea sinceritatea. Cele dintâi fire de mustață îi umbreau buza de sus. Totul în el respira ardoare și entuziasm. În clipa când intrase, se înroșise ca focul și îi fu cu neputință să grăiască ceva. Boris își căpăta numai decât siguranța și povesti cu veselie, că avusese plăcerea de-a o cunoaște pe dsoara Mimi încă din adolescență, dar de cinei ani ea îmbătrânise grozav și și spărsese capul.

În vreme ce povestea, își aruncă ochii spre Natașa care la rîndul ei îl privi pe frățiorul ei mai mic. Acesta cu pleoapele pe jumătate închise, era sguduit de un ris convulsiv și tăcut; ne mai putându-se reține la vederea acestui ris, Natașa sări în sus și o luă la fugă ca o nebulă. Boris rămase nemîșcat și liniștit.

— Maman, nu cumva dorești să ieși; n'ai nevoie de vre-o trăsura? întrebă el zămbind.

— Da, fără îndoială, spune să mi-se aducă una, zise ea.

Boris părăsi salonul fără zor, plecând pe urmele Natașei, în vreme ce micul strengar, cu obrajii rotunzi și cărnoși, dete fuga după ei, nemulțămîit că l-au lăsat singur.

XII.

În salon rămăseseră acum numai patru tineri: Nicolae, Sonia, domnișoara străină și fiica cea mare a contesei, cu patru ani mai în vîrstă decât Natașa și care se număra acum printre domnișoare.

Sonia era o brunetă nostimă, cu niște ochi dulci, umbriți de gene lungi. Culoarea închisă a feței era mai pronunțată pe ceafă și pe mîinile ei fine și grațioase; o coadă groasă îi înconjura de două ori capul.

Armonia mișcărilor, moliciunea și mlădierea membrilor ei delicate, manierele rezervate, o făceau să semene cu o pisicuță delicioasă. Se căznea să ia parte zămbind la conversația generală, dar ochii ei umbriți de gene lungi, se ațineau fără de voie pe chipul vărului ei ce se pregătea să plece la armată; privirea ei exprima atât de limpede sentimentul de adorațiune al fetelor tinere, încât zămbetul ei nu înșela pe nimeni. Mai era vădit că chipul ei de pisicuță frumoasă se liniștise numai în vremea cât sta în salon, dar că de îndată ce va eși afară, va sări sburdalnică cu scumpul ei verișor, întocmai ca Boris și Natașa.

— Da, **ma chère**, spuse bătrînul conte arătînd în spre Nicolae, vărul lui Boris a fost făcut ofițer și de dragul lui vrea să l' urmeze, părăsindu-mă pe mine... Vrea să se facă militar... Și când te gîndești, **ma chère**, că postul lui la Archive îl aștepta. Iată ce numesc eu prietenie!

— Se spune că s'a declarat rășboiul.

— S'a spus de multe ori, se va mai spune încă, și apoi va amuți... Da, **ma chère**, asta e adevărata prietenie... Va intra la husari...

Dna Kuraghin, neștiind ce să răspundă, elătina din cap.

— Ba n'o fac de fel din prietenie! strigă Nicolae îmbujorîndu-se ca focul și apărîndu-se ca de o faptă rea, de așa numita lui prietenie.

El privi la verișoara lui și la dna Kuraghin, cari păreau a-l aproba amîndouă.

— De seră îl avem la masă pe colonelul regimentului din Pavlograd, care îi aici în concediu, și l' va lua cu dînsul. Ce să fac? spuse contesele înălțînd din umeri și silindu-se să vorbească cu veselie, de o faptă ce l' mîhnea adînc.

(Va urma).

KÁDI FERENC

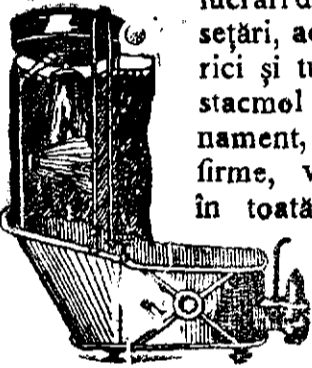
căltunor ortopedic pentru bărbați și femei
Temesvár-Josefstadt, Hunyadi-ut 13.

Își recomandă depozitul său bogat asortat cu
ghete p. bărbați, femei și copii
calitatea cea mai bună cum și comande după
măsură pelângă prețuri convenabile. Repara-
raturile se primesc pelângă prețuri ieftine.

Saska Sándor tinichigiu
Braşov—Brassó, Vasut-u. 28.

Pregătește în atelierul său cu motor
electric totfelul de lucrări pentru zidiri,
lucrări de tinichea, înfrum-
sețări, acoperire de bise-
rici și turnuri, lucrări de
stacmol turnat pentru or-
nament, precum și pentru
firme, vane de scaldat
în toată mărimea, ș. a.

Toate coman-
dele se execută
prompt și cu
punctualitate.

HALÁSZ P. JÁNOS

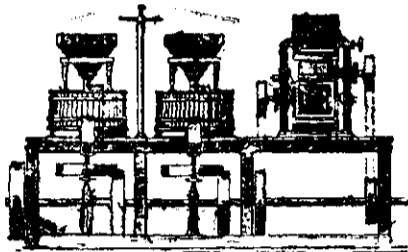
atelier pentru bandage chirurgicale

BUDAPEST IX, Üllői u. 5

unde se află cu prețurile cele mai convenabile și brevetate

Suspensorii, bandage pentru burtă, picioare și mâni
artificiale, ciorapi de cauciuc, benzi pentru îndrep-
tarea staturii (gradehalter), mașini pentru umblat și
sprijinit, precum și tot felul de articole necesare pen-
tru îngrijirea bolnavilor, preparative de fabricație
engleză și americană, irigatoare și injectoare. — — —

Grijiți de adresă.

Ofere

motoare cu benzin și olei brut, locomobile motoare absorbitoare
de gazuri. Mașini motoare cu benzin automobile
pentru arat și îmblătit. Primește totfelul de montări pentru mașini,
mașini cu aburi, stabilimente industriale și încălzirea cu
aburi, precum și executarea a totfelul de aliaje de fier și metale

montarea deplină a morilor

precum și reparări în bransa aceasta.

Garanță deplină, serviciu prompt, prețuri ieftine.

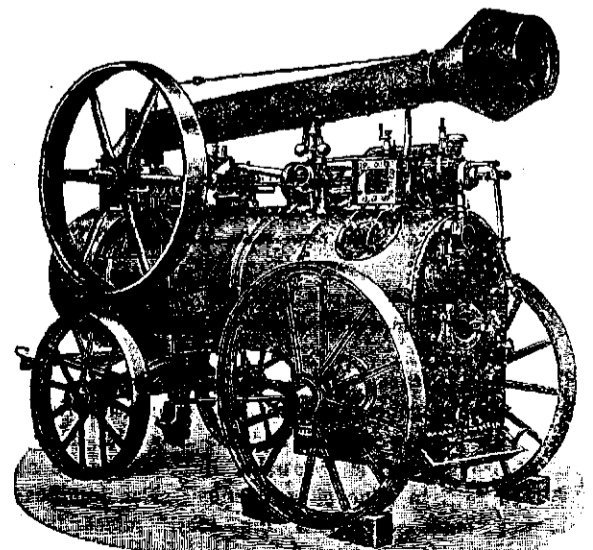
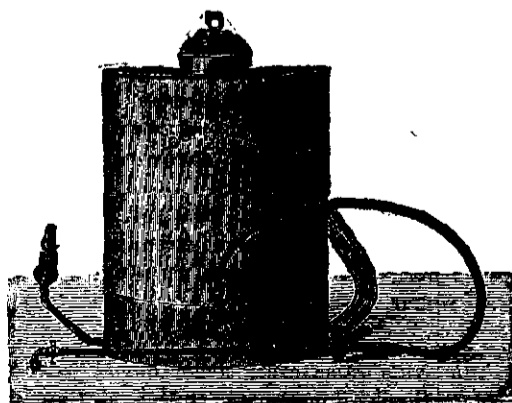
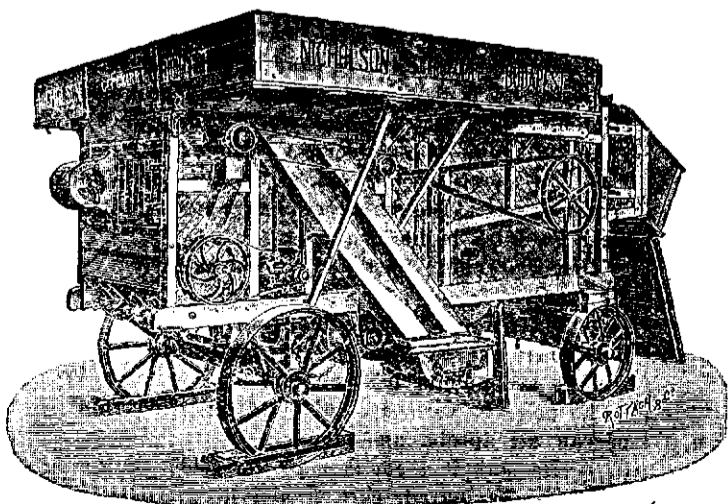
Frații Burza

Nr. telefonului 604.

Cea mai mare firmă românească din Ungaria.

Arad, Piața Boros Béni-tér 1. Casa proprie.

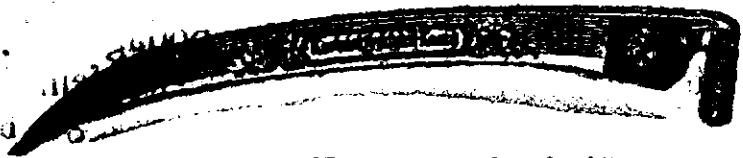
Recomandă magazinul lor bogat asortat de **ferării, arme și mașini agricole**
cu prețurile cele mai moderate și cu platire în rate.

Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuroși, eventual pentru primirea lucrurilor acestora și facerea con-
tractului mergem la fața locului pe speșele noastre. Mare asortiment de osii Steier și originale Winter. — Catalog trimitem gratuit.

Să ne credeți

că este în interesul D-voastră, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase role sau mei nu se găsește între ele. Pentru încredințarea fiecărei buciți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1.80 1.90 2.— 2.20 2.40 2.60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Kongyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt” Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

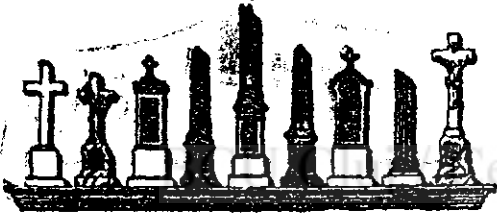
sculptori și măestrii piatrari.

Atelierul central al magazinului: Cluj—Kolozsvar, Dézsma-u. 21.

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central: Sibiu—Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva și Nagyvárad.

Mașini de scris IDEAL și ERICA.

GRAMOFONE

Mașini de busut VERITAS.

(fabricație proprie) și cele mai solide părți constitutive: panglici de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mehanicul:

George Barthelmie, Brașov, Weisz Mihály-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier mehanic din Ardeal. Atelier p. reparat mașini speciale de scris, de orice sistem de asemenea aparate mehanice fine etc. Școală de scris cu mașina.

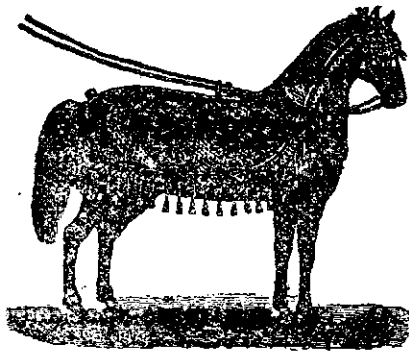
Friderich Schintzel

fabrică de mezeluri, salăm și cârnățarie

în Nagyszeben—Hermannstadt — Jungenwald-strasse No 3. —

Își recomandă diferitele specialități de cârnați de cea mai fină calitate, șunci, salamă, pariser, cârneței de hrean și frankfurt, caș de ficat, sarfaldă, etc. Slănină albă și pipărată, unsoare curată de porc.

Liste de prețuri gratuit. Vânzătorii primesc rabat. Comandele din provincie se efectuează prompt, atât la expediția cu poșta cât și cu trenul.

Milan Jorgovits

curelar, șelar și fabricant de geamantane în

Timișoara-Centru

Strada Jenőherczeg-u. 14.

— (Lângă muzicantul Braun). —

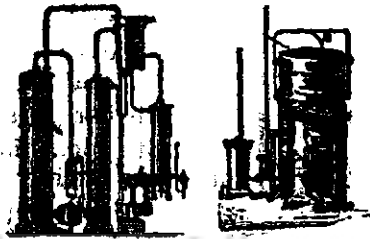
(Temesvár - Belváros).

Recomandă în atenția onor. public din localitate și jur, magazinul său bogat asortat în hamuri și tot ce e de lipsă la călărit, apoi geamantane și geanțe de diferite calități.

Mai departe recomandă bățurile, căpeștrile și biciurile în cel mai favorabil preț. — Reparările se fac repede și la timpul cerut. — Comandele se execută prompt.

Friedrich Ohnweiler hărăgar în Szászsebes, Ulița Petersdorfer Nr. 5.

Primește spre efectuare: instrumente de fabricare de spirt, cognac, licquer, țuică și instrumente de a condensa acestea. Mare magazină. Totfelul de instrumente și lucruri necesare la fabrici. Vase de aramă roșie pentru hoteluri birturi, instituțiuni etc.

Vase de fierț cafea, vase de spălat și curățit.

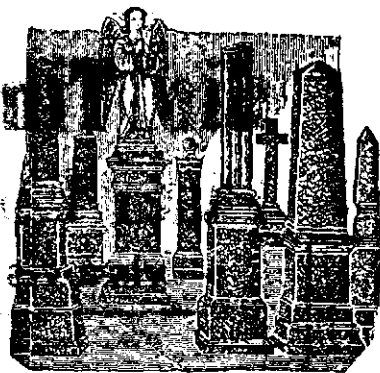
Mai departe primește și montarea și repararea fontanelor artificiale pe lângă prețuri moderate.

Comandele se execută din material de prima calitate.

Nagy József, sculptor.

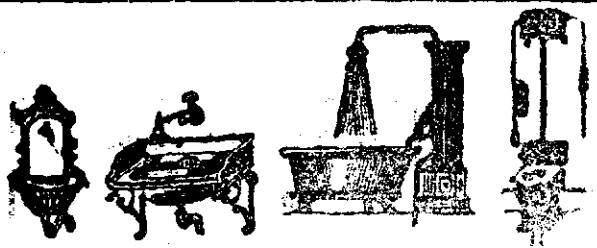
Fabrică cu instalații electrice de ori-ce mobile din marmor, grănit, sienit și marmor de labrador în

Brașov—Brassó.

Primește spre efectuare orice lucrări de sculptură, precum și pietrii sepulcrale, monumente, mauzolee din orice fel de piatră. Comandele se execută grabnic și conștiințios.

Apaducte.

Cei ce doresc apaducte ieftine să se adreseze la antepriza lui **Pichler Ignátz, Cluj, Szép-u. 1.** cunoscut atât în Budapesta cum și întreagă țara. Telefon Nr. 779.

— Primește pe lângă garanție orice lucrări din acest ram ca introducerea de apaducte și canalizare trebuincioasă pentru castele, comune, spitale, casării și școale. — Specialist în sondaj. — Primește pe lângă condiții avantajoase ținerea în ordine și repararea caselor în cursul unui an. — Prospecte gratuit. Se angajează pe anul întreg pentru ținerea în bună rinduală a caselor și pentru repararea bazinului closetului. Oferă aparatul pentru clătirea closetelor — noui care nu reclamă spese și de fiecare bucată dă garanția de 3 ani. —

Iosif Haas

zugrav de biserici în
Nagyszeben—Sibiu—Saggasse No 13.

PRIMEȘTE :

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

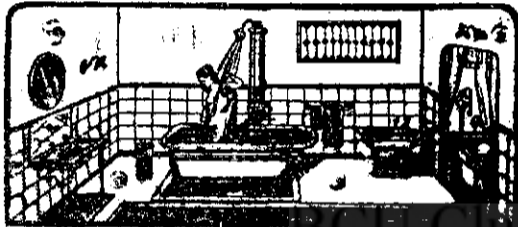
EDUARD LEXEN

tinichigiu și antepriză de instalațiuni
BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

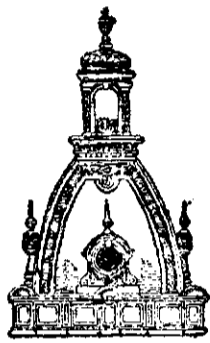
TELEFON No 834.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru gheață, vase pentru spălat și altele.

Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

Lampe de carbid de toffelul dela 3 coroane în sus. — — Engroșiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Localitățile balneare — Felix

Pentru cura de vară și iarnă, lângă Oradea-Mare.

Deschise întreg anul. Cel mai bogat izvor cald în sulf, la temperatura de 49 grade C. și cu o cantitate zilnică de 17 milioane.

Contra bolilor de reumatism, podagră și ischiatică, contra asudării și contra boalalelor femeiești.

În 1909 au fost vindecați 9200 bolnavi. Localitățile balneare din Felix, cele mai eficace dintre toate stațiunile de același tip. Băi de vană, și nisip etc., 250 camere, loc de întâlnire, sală de plimbare, lectură, restaurante excelente, taraf de țigani, Duminica muzică militară, joc de tennis, promenăzi frumoase, parc de 400 de holde cu plantă minunată de brazi: 16 trenuri de persoane circulă zilnic dela 1 Mai. Oficiu poștal, telegrafic și telefonic. Taxă de cură și p. mușchetărie nu este. Prospecte trimite direcțiunea. (Felix — gyogyfürdő)

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare” în

Brașov, Strada Claustrului 11

Mare alegere în ceaiuri fine, cele mai bune rumuri, prăjituri pentru ceai, cognac, cafea naturală și prăjită precum și esențe franțuzești și germane. Parfumerie, articole de toaletă, bandaje, desinfectorii, calii chemice, și vâpsuri.

Mare depozit în

aparate de fotografiat și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Atelierul lui WUNDER

Trusouri complete pentru mirese.

Producțiuni exclusiv locale și ieftine.

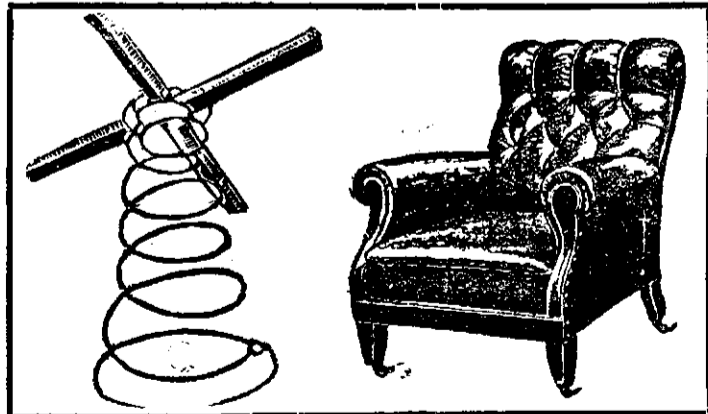
Execuțiile cele mai simple și elegante.

Mobile englezești în toate culorile.

Garnituri din piele de animale în culori.

din Timișoara-Cetate
Piața Losoncy-(Dom)-tér 12

:- vis-à-vis de casa comitatului. :-

Prin praxa mea de zece ani în străinătate mi-am câștigat plăcuta pozițiune și pot aduce la îndeplinire toate cererile on. public.

Depozit permanent de Ottomane și Divane lucrate solid și ieftin.

Efectuesc orice mobile și lucrări aparținătoare — acestei branșe. —

Decorațiuni ocazionale elegante și ieftine

Cornise de aramă à 5 cor.

Perini patente parisiene lipsite de moli și de praf cu prețuri ieftine.

Telefon 126. — Atelier de primul rang. — Execuție modernă. — Telefon 126.

Iosif Haas

zugrav de biserici în
Nagyszeben—Sibiu—Saggasse No 13.

PRIMEȘTE :

și ia în itreprindere zugrăvirea de biserici, în tot stilul, împodobirea lor, pictarea altarelor și icoanelor sfinte precum și lucrări de aurărie.

Execuție splendidă.

Inst. de zugrăvire artistică. Comandele se execută cu cea mai mare specialitate. La cerere face schițele necesare, iar la angajament merge în persoană.

Prețuri moderate.

EDUARD LEXEN

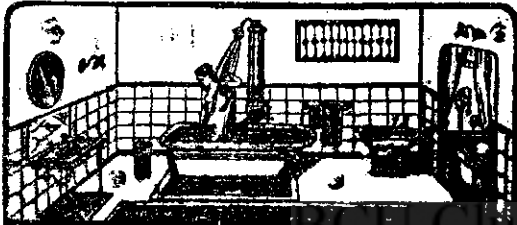
tinichigiu și antepriază de instalațiuni

BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

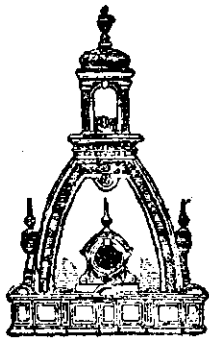
TELEFON No 834.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelișuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru gheață, vase pentru spălat și altele.

Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

Lampe de carbid de toffelul dela 3 coroane în sus. — — Engrosiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștiințios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Localitățile balneare — Felix

Pentru cura de vară și iarnă, lângă Oradea-Mare.

Deschise întreg anul. Cel mai bogat izvor cald în sulfur, la t de 49 grade C. și cu o cantitate zilnică de 17 milioane.

Contra bolilor de reumatism, podagră și ischi contra asudării și contra boalalelor femeiești.

În 1909 au fost vindecați 9200 bolnavi. Localitățile balne din Felix, cele mai eficace dintre toate stațiunile de acelaș.

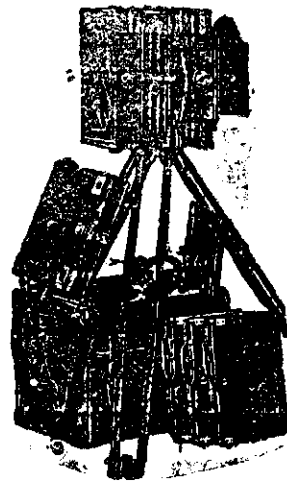
Băi de vană, și nisip etc., 250 camere, loc de întâlnire, sală de pia lectură, restaurante excelente, taraf de țigani, Duminica muzică mil joc de tenis, promenăzi frumoase, parc de 400 de holde cu plan minunată de brazi: 16 trenuri de persoane circulă zilnic dela 1 Mai

Oficiu poatel, telegrafic și telefonic. Taxă de cură și p. mu nu este. Prospecte trimite direcțiunea. (Felix — gyogyfür)

IULIUS TEUTSCH

Droguerie „La soare” în

Brașov, Strada Claustrului 11

Mare alegere în ceaiuri fine cele mai bune rumuri, prăjituri pentru ceai, cognac, cafea naturală și prăjită precum și esențe franțuzești și germane. Parfumerie, articole de toaletă, bandaj desinfectorii, calii ehemice, și vâpsă

Mare depozit în

aparate de fotografiat și articole necesare.

Cărți ilustrate cu vederi, ș. a.

Atelierul lui WUNDER

Trusouri complete
pentru mirese.

Producțiuni exclusiv
locale și ieftine.

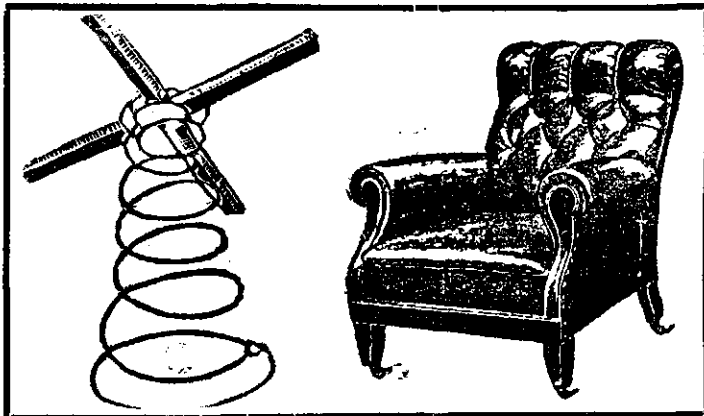
Execuțările cele mai
simple și elegante.

Mobile englezești în
toate culorile.

Garnituri din piele
de animale în culori.

din Timișoara-Cetate
Piața Losoncy-(Dom)-tér 12

:- vis-à-vis de casa comitatului. :-

Prin praxa mea de zece ani în străinătate mi-am câștigat plăcuta pozițiune și pot aduce la îndeplinire toate cererile on. public.

Depozit permanent de
Ottomane și Divane
lucrate solid și ieftin.

Efectueșc orice mobile
și lucrări aparținătoare
— acestei branșe. —

Decorațiuni ocazi-
onale elegante și ieftine

Cornise de aramă
à 5 cör.

Perini patente parisiene
lipsite de moli și de
praf cu prețuri ieftine.

Telefon 126. — Atelier de primul rang. — Execuție modernă. — Telefon 126.